

NÉPÚJSÁG

2025. március 21., péntek

LXXVII. évfolyam

64. (21930.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej

(előfizetőknek 2⁴⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

A látogatók többsége más megyéből érkezett

Tavaly közel 350 000-en keresték fel a marosvásárhelyi állatkertet

Fotó: Nagy Tibor

Ahogy beköszönt a jó idő, a napsütés, egyre többen iktatnak be a hétvégi programba egy állatkerti látogatást. Tavaly közel 350 000-en keresték fel a marosvásárhelyi állatkertet, a látogatók 85 százaléka más megyéből érkezett. A létesítmény készül a nyári idényre, amikor hétvégenként több ezren is megfordulnak az ország legnagyobb területű állatkertjében. Jó hír a látogatók számára, hogy egy

ideje működnek a bejáratnál elhelyezett jegyautomaták, ahol jegyet válthatnak azok, akik nem szeretnének a pénztárnál sorban állni.

Menyhárt Borbála

(Folytatás a 4. oldalon)

INGYENES
FIZIOTERÁPIA
küldőpapírral

- performáns gépek
- jól képzett személyzet
- ingyenes konzultáció és kezelés küldőpapírral!

Érdeklődni a 0772-070-391-es telefonszámon vagy a cég székhelyén:

**Marosvásárhely,
Hadsereg tér 45. szám.**

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Segédanyagok tanároknak

Március 11-15. között tanárképző tanfolyamot tartottak Marosvásárhelyen, a Fókusz Öko Központ szervezésében, az ASSET ERASMUS+ projekt keretében. A Segítségnyújtás a környezetvédelem oktatásához nevű projekt környezetünk átfogó megismeréséhez nyújt segítséget.

4.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

1990. március öröksége

Vajda György

A csatát megnyertük, de a háborút elvesztettük – parafrázálhatjuk az ismert mondást, ha visszatekintünk 35 év távlatából az 1990. március 19-20-i eseményekre. Mert 20-án sikerült a magyaroknak és a cigányoknak alaposan ellátni a támadó Görgény-völgyiek baját, de a történet hosszú ideig beárnyékolta a város életét. Derékba törte azt a normális emberi kapcsolatot, amelyet az 1980-as évek végére a nyomor szolidaritása kialakított a románok és a magyarok között. Olyan bizalmatlanság alakult ki, amelyet a hamis képet kreálók sokáig éltettek, a mindkét etnikumhoz tartozó városlakók kárára. A „hangulat” miatt a beruházók sokáig elkerülték a várost. Alig egy év alatt csődbe mentek a nagyvállalatok, kiürült a Dózsa György utca gyártelepe. És beindult az exodus. A löketet valóban a pogrom adta, de elsősorban annak a nemzedéknek a tagjai kényszerültek kivándorlásra, akik az 1980-as évek végére dobantottak volna az életben. Nem volt hova. Akkor többségében magyarok távoztak, mert elsősorban az anyaország kínálta azokat a lehetőségeket, amelyek a szülőföldön bezárultak. Van, aki megkapaszkodott, volt, akinek nem sikerült, de nem volt visszaút. És mintha megállt volna a gazdasági fejlődés mind a megyében, mind a városban. Az A3-as autópálya araszolva ért Marosvásárhelyig, majd kiderült, hogy nincs szándékában a kormánynak folytatni Brassóig. A későbbiekben lekerült a vidrátszegi repülőtér az unió által támogatható légikikötők listájáról. Sorolhatnánk a példákat, kiegészítve talán azoknak a megyei elöljáróknak a beszámolójával, akik évtizedeken át hiába kilincseltek a minisztériumokban régiófejlesztési projektek támogatásáért. Marosvásárhely húsz évig olyan irányítás alatt állt, ahol a fejlődés ígéret szintjén maradt. Mintha Bukarest elfordította volna a fejét a Maros-parti várostól.

(Folytatás a 3. oldalon)

MÁRCIUS

21

PÉNTEK

Ma **BENEDEK**,
holnap **BEÁTA, IZOLDA** napja
Az év **80.** napja, hátravan **285** nap

IDŐJÁRÁS

Napsütés
Hőmérséklet:
max.: **15 °C**
min.: **-4 °C**

naptár*Isten éltesse!***BEÁTA:** latin eredetű női név. Jelentése: boldog.**IZOLDA:** a germán Isolda névből származik, amelynek jelentése "harcoló asszony".

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR: 2025. március 20.	
1 €	4,9768 lej
1 \$	4,5871 lej
100 Ft	1,2459 lej
1 g arany	447,0466 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

36, 28, 29, 10, 20 + 20	NOROC PLUS: 6 2 5 9 0 2
31, 24, 36, 5, 37, 3	SUPER NOROC: 4 5 4 4 7 6
8, 18, 40, 34, 10, 43	NOROC: 7 9 3 9 7 2 5

MEGYEI HÍREK

Adófizetők, figyelmébe

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal emlékezteti a lakosságot, hogy az adókedvezményt a hónap végéig lehet igénybe venni. Azok, akik március 31-ig befizetik a 2025-re vonatkozó épület-, telek- vagy gépjárműadót, 10% kedvezményben részesülnek.

Tisztújítás az Erdélyi Magyar Szövetségnél

Március 18-án, szerdán tartotta tisztújító küldöttgyűlését az Erdélyi Magyar Szövetség (EMSZ) Maros megyei szervezete. A területi küldöttgyűlésen megjelent küldöttek egyhangúlag választották meg a testület új elnökségét. Elnökként Kali István vezeti a megyei szervezetet, alelnök: Nagy Keresztesi Jenő – Nyárádszereda, elnökségi tagok: Pápai László Zsolt – Marosvásárhely, Nagy Kálmán – Nagykend és Péterfi Zsolt – Makfalva – tájékoztatt az EMSZ Maros megyei elnöksége.

A rendőrség napja a marosvásárhelyi várban

Március 24-én, hétfőn 11.30–13.30 között a marosvásárhelyi várban a román rendőrség napját ünnepelve nyílt napot szervez a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség. A rendőrök által kínált program keretében bemutatják a főbb felszerelési elemeket, járműveket, fegyvereket, a helyszíni nyomozáshoz szükséges mobil törvényszéki laboratóriumot, a speciális törvényszéki és a bűnügyi nyomozáshoz szükséges felszereléseket. A rendezvény attrakciói között szerepelnek a rendőrkutyákkal végzett bemutatók, kiképzési és beavatkozási gyakorlatok, a rohamosztag harci és beavatkozási bemutatói, valamint a kicsiknek szóló oktatási és közlekedésbiztonsági gyakorlatok. A rendőrség képviselői válaszolnak a rendőri szakmával és az ezen a területen való továbbtanulással kapcsolatos kérdésekre.

Élet a felhők felett– útinapló a Himalájából

Március 28-án 19 órakor a marosvásárhelyi Studium HUB földszinti konferenciatermében (Bolyai tér 15. szám) Észak-Indiáról szóló élménybeszámolóra várják az érdeklődőket. 2024 nyarán két fiatal – Burista Emese építészgyakornok és Benedek Szabolcs egyetemi hallgató – egy rendkívül kalandos utazáson vett részt Észak-India Ladakh régiójában, Zangla falucskában. A falu melletti kolostor restaurálásán dolgoztak, amely különleges történelmi jelentőséggel bír. Ugyanakkor megkíséreltek egy könnyebb, alpin stílusú mászást is a Himalája egyik kevésbé ismert, 5823 méteres csúcsára, a Stongde Kangrira. Az utazást támogatta és a bemutatót szervezi a marosvásárhelyi Erdélyi Kárpát-Egyesület.

Hírszerkesztő: Szer Pálósy Piroska

Felújították Gaál László
1848-as honvéd tábornok sírját

Az Erdélyi Emlékmű Gondozó és Történelmi Értékmentő Csoport (EGTÉ), valamint a Maros megyei EMKE (Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület) tagjai felújították az Arad megyei Bulcsón Gaál László honvédtábornok, az elfeledett 14. aradi vértanú, a „szürke lovas” sírját.

A munkálatokat halálának 175. évfordulója alkalmából valósíthatták meg. A restaurálást végző csapat 800 kilométert utazott a helyszínre, és két napot dolgozott a sírhely rendbetételén. Az elhanyagolt állapotban levő végső nyughelyre a Hazajáró című televíziós műsor csapata hívta fel a figyelmet. A szállást Borbély Zsolt Attila biztosította, aki segítette a munkálatokat. A helyreállításhoz szükséges anyagi forrásokat és eszközöket az Erdélyi Emlékmű Gondozó és Történelmi Értékmentő Csoport, valamint a Maros megyei EMKE biztosította.

A sír felújításában nagy szakértelemmel és elhivatottsággal vett részt Valent Gábor szegedi művelődéstörténész, Bába István kolozsvári képzőművész, Kibédi Hunor marosvásárhelyi hagyományörző és Benkő József marosvásárhelyi hadtörténész, restaurátor.

Gaál László honvéd tábornok (1810-1850) Nagykőrösön született 1810. január 18-án. Szülővárosában végezte iskoláit, s jogtudományokat tanulni Pestre ment, ahol 1828-ban kadétként az Eszterházy-ezredbe lépett. Az 1848-as események Aradon találták. Részt vett a piski csatában és Bem téli hadjáratában, 1849-ben. Február utolsó napjaiban rendeletet kapott a minisztériumtól, hogy a már egészen elveszett Bácskába siessen, hogy Szabadkát védelmezze. Március 2-án már Szabadkán volt. Gaál a szabadkai csata után ezredes lett, néhány nap múlva pedig a Magyar Érdemrend kiskeresztjét kapta és a IV. hadtest első hadosztályának parancsnokságát. Aztán Perczellel csatlakozott a szerbek ellen, majd Bemhez a Bánságban. Temesvárhoz közel, Kis-Becskecernél 1849. augusztus 9-én egy 12 fontos ágyúgolyó leszakította bal lábát. Ez volt a 33. csatája, melyben részt vett. Bulcsra vitték, a kastélyba, ahol ápolták. Erős lázrohamban, 36 órai betegség után, 1850. febr. 25-én hunyt el.

Történetének érdekessége, hogy temetése után kihantol-

ták, ugyanis a bulcsi Fechtig bárónak volt egy cseh erdésze, aki hasznót akart húzni abból, hogy uránál egy sebesült magyar tábornok talált menedéket. Azt állította, hogy a bárónak egy kocsisa halt meg, és azt temették el Gaál helyett, hogy a tábornok így meneküljön meg az üldöztetésektől. Temesvárról katonákat és egy orvost küldtek Bulcsra. A katonák azt az utasítást kapták, hogy fogják el a bárót, az orvos pedig azt, hogy ássa ki Gaál holttestét, és állapítsa meg személyazonosságát. Felbontották a sírt, és megállapították, hogy Gaál tábornok holttestét takarta. A bárót fogolyként Temesvárra vitték, de néhány nap múlva szabadon bocsátották. (vajda)

Nemzetek közötti labdarúgó-mérkőzések
televíziós közvetítései

Március 21., péntek: 18.15 óra, DigiSport 1: Lengyelország – Románia (U20, Elitliga) 19.00 óra, DigiSport 3, Prima Sport 1: Ciprus – San Marino (vb-selejtező) 21.45 óra, Antena 1: Románia – Bosznia-Hercegovina (vb-selejtező) 21.45 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1: Anglia – Albánia (vb-selejtező) 21.45 óra, DigiSport 3, Prima Sport 2: Lengyelország – Litvánia (vb-selejtező) 21.45 óra, Prima Sport 3: Málta – Finnország (vb-selejtező) Március 22., szombat: 16.00 óra, DigiSport 4, Prima Sport	2: Liechtenstein – Észak-Macedónia (vb-selejtező) 19.00 óra, DigiSport 3, Prima Sport 2: Moldova – Norvégia (vb-selejtező) 19.00 óra, Prima Sport 3: Montegnegró – Gibraltár (vb-selejtező) 21.45 óra, DigiSport 1, Prima Sport 2: Csehország – Feröer szigetek (vb-selejtező) 21.45 óra: DigiSport 3, Prima Sport 1: Wales – Kazahsztán (vb-selejtező) 21.45 óra, Prima Sport 3: Izrael – Észtország (vb-selejtező) Március 23., vasárnap: 16.00 óra, DigiSport 3: Grúzia – Örményország (Nemzetek Ligája)	19.00 óra, M4 Sport, DigiSport 1, Prima Sport 1: Magyarország – Törökország (Nemzetek Ligája) 19.00 óra: DigiSport 3, Prima Sport 2: Szerbia – Ausztria (Nemzetek Ligája) 19.00 óra, Prima Sport 3: Skócia – Görögország (Nemzetek Ligája) 21.45 óra, DigiSport 1, Prima Sport 2: Németország – Olaszország (Nemzetek Ligája) 21.45 óra, DigiSport 3, Prima Sport 1: Spanyolország – Hollandia (Nemzetek Ligája) 21.45 óra, DigiSport 4, Prima Sport 3: Portugália – Dánia (Nemzetek Ligája)
--	---	---

RENDEZVÉNYEK

Agro&Auto Expo

Március 28–30. között első alkalommal szervezi meg mezőgazdasági és autóipari szakemberek és autókedvelők számára az Agro&Auto Expót Marosvásárhelyen a SkyLine Events és az Expo Industry (Szatmárnémeti). A kiállítás a mezőgazdasági gépek, eszközök, kerti berendezések, az élelmiszeripar és az autóipar népszerűsítését és bemutatását célozza. A rendezvény helyszíne a marosvásárhelyi Autoshopping parkolója az 1918. December 1. úton. A kiállítás naponta 10-20 óra között tart nyitva, a hivatalos megnyitó március 28-án 12 órakor lesz.

Visszatekintés Sajgó Ilona egyéni tárlatán

Újra marosvásárhelyi közönsége elé lép Sajgó Ilona textilművész. Egyéni kiállítása március 27-én, csütörtökön 17 órakor nyílik meg a Bernády Házban. Tárlatának Az alkotási folyamat szépsége címet adta, és visszatekintés több mint fél évszázada kibontakoztatót művészi pályájára. Legutóbb a koronavírus-járvány első évében méretkezett meg ugyanitt, felmutatva alkotói törekvései kettősségét. Most szintén kerek évforduló készíti, hogy szervesen összefonódó festészete és díszítőművészete fontosabb állomásait válogatott szőnyegekkel és akrilképekkel tükrözze. Munkásságát a megnyitón Nagy Miklós Kund művészeti író méltatja.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐHELYETTES:
Vajda György
LAPSZERKESZTŐ:
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Putnoky-Benedek Annamária. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília. Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro. **SZERKESZTŐSÉG:** 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro. **Telefon:** titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével. **Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben:** tel. 0728-082-259. **Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje:** hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

Megkezdődik a csillagászati tavasz

Csütörtökön, március 20-án 11 óra 1 perckor (romániai idő) kezdődik a csillagászati tavasz, ekkor következik be ugyanis a nap-éj egyenlőség. A tankönyvek ugyan március 21-ére datálják az eseményt, de ez eshet 20-ára és 21-ére is.

A nap-éj egyenlőség dátuma azért „csúszkál”, mert egy földi év nem pontosan egész számú többszöröse a földi napnak, egészen pontosan 365 nap, 5 óra, 48 perc, 46 másodperc. Ez az oka annak, hogy be kellett vezetni a szökőnapot, ugyanis az eltérés négy év alatt már majdnem 24 órát tesz ki. Emellett a Föld pályaparaméterei – excentricitása, a tavaszpont helye, a forgástengely precessziója – sem állandók, ezek azonban csak nagyon kis eltéréseket okoznak, a tavaszi nap-éj egyenlőség időpontja a Gergely-naptár 400 éves periódusa alatt is csak egy-két órát változik. A legutóbb 2011-ben esett a tavaszi nap-éj egyenlőség március 21-ére,

2048-ban pedig először fog március 19-én bekövetkezni. A nap-éj egyenlőség idején – az elnevezés ellenére – pontosan nem, legfeljebb csak majdnem egyenlő hosszúságú a nappal és az éjszaka. Ennek egyik oka, hogy a légköri fénytörés miatt az égitestek a valódi elhelyezkedésüknél egy kicsivel magasabban látszanak a horizont felett. Ez a nagyon kicsi eltérés a horizonton a legnagyobb, fél fok. Ez azt jelenti, hogy a Nap látszólag néhány perccel előbb jelenik meg a horizonton napkeltekor, mint valójában, és napnyugtakor ennyivel később nyugszik. Ez a jelenség néhány perccel növeli a nappalok hosszát. A másik ok az, hogy a nap-éj egyenlőség napján a Nap geometriai középpontja az, ami 12 óráig tartózkodik a horizont felett, de a Napnak kiterjedése van: már akkor is látszik, amikor a középpontja még nem, illetve még akkor is sugároz, amikor a középpontjánál már lenyugodott. (MTI)

Az unióban Romániában hálnak meg a legtöbb közúti balesetben

Az Európai Bizottság kedden közzétett adatai szerint az Európai Unióban tavaly közel 19.800 ember vesztette életét közúti balesetben, 3 százalékkal kevesebb, mint 2023-ban. Közlekedés szempontjából a legbiztonságosabb tagállamok Svédország, Málta és Dánia voltak 2024-ben. Ezekben az országokban 20, 21, illetve 24 halálos áldozat jutott egymillió lakosra, míg Romániában 77, Bulgáriában pedig 74. A romániai adat majdnem kétszerese az uniós átlagnak, ami egymillió lakosonként 44 halálos áldozat. A halálos áldozatok kiugróan magas száma ellenére Romániában és Bulgáriában jelentősen javultak a statisztikák az elmúlt években. Romániában 2024-ben 21 százalékkal kevesebben haltak meg közúti balesetben, mint 2019-ben. Az elmúlt öt évben a romániaiaknál nagyobb mértékű csökkenést csak Litvániában és Lengyelországban (mindkettő 35 százalék), Szlovéniában és Észtországban (33), Belgiumban (32), Dániában (27), Máltán (25), Bulgáriában (24) és Írországbn (23) jegyezték. Az Európai Bizottság szerint a halálos közúti balesetek számának tavalyi mérséklődése ellenére a statisztikák továbbra is túl lassú ütemben javulnak, a tagállamok többsége nem fogja tudni teljesíteni 2030-ig a halálesetek számának ötven százalékos csökkentésére vonatkozó uniós célkitűzést. (Agerpres)

Illusztráció

Fotó: archív

Újabb orosz légi támadás Ukrajnában

Harkiv megyei Kupjanszk éjszakai bombázása miatt egy ember meghalt, hárman pedig megsebesültek, a Kropivnickij városa elleni tömeges dróntámadásban tizen sebesült meg, a vasúti forgalomban zavarok keletkeztek – jelentették katonai és helyi közigazgatási forrásokra hivatkozva ukrán hírügynökségek és hírportálok.

Csütörtökre virradóra az orosz légierő több mint harminc irányított légi bombát dobott le Kupjanszk központi részére – közölte az Unian hírügynökség Oleh Szinyehubov katonai kormányzót idézve. A Kirovohrad megyei Kropiv-

nickij városát a legsúlyosabb dróntámadás érte az a háború kitörése óta – jelentették egybehangzóan az ukrán hírügynökségek és hírportálok. A városban legalább harminc robbanást észleltek. A rendőrség közleménye szerint tíz ember, köztük négy gyerek megsebesült, mindannyian azonnal orvosi segítséget kaptak, többen kórházba kerültek. A szerda este Kirovohrad térségében történt ágyúzás megrongálta az Ukrzaliznicja ukrán vasúttársaság infrastruktúráját. Az Ukrzaliznicja állami vasúttársaság sajtószolgálat a azt jelentette, hogy komoly károk érték a vasúti infrastruktúrát, ami több vonat átirányí-

tását és legalább három órás késéseket okozott, de minden távolsági járat menetrend szerint közlekedik. Biztonsági megfontolásokból több vonat módosított útvonalon jár – áll a közleményben. A légierő parancsnokságának jelentése szerint csütörtökre virradóra az orosz hadsereg 171 drónt vetett be ukrainai célpontok ellen, közülük 75 harci drónt lelőtt a légvédelem. Emellett 63 úgynevezett megtevesztő drón „negatív következmények nélkül” eltűnt a radarokról. Az orosz légítámadás Kirovohrad, Szumi és Donyeck megyében okozott károkat – áll a légierő hivatalos közleményében. (MTI)

Trump szerint meg lehet állítani az ukrainai vérontást

Donald Trump amerikai elnök a Breitbart című híroldalnak adott interjúban helyi idő szerint szerda délután kijelentette, hogy hisz abban, hogy megállapodásra lehet jutni az ukrainai háborúban és megállítható a vérontás. Elmondta, hogy „nagyon jó telefonbeszélgetéseket” folytatott Vlagyimir Putyin orosz és Volodimir Zelenszkij ukrán elnökkel.

„A célom, hogy összehozzuk a két országot. Azután kidolgozunk egy tűzszüneti megállapodást, és végeredményként megállítjuk hetente kétezer ember elvesztését” – mondta Trump, hozzátette: meg akarja állítani azt is, hogy a háborúra az Egyesült Államok hatalmas összegeket költjön. Értésre adta továbbá: el akarja érni, hogy Európa is ugyanannyit fizessen, mint Washington, „amire Joe Biden időszakában nem voltak képesek”. Trump szerint, bár az Egyesült Államok Oroszország felé történő gazdasági nyitásának nem az a célja, hogy éket verjen Oroszország és Kína közé, de ez lehet az intézkedések következménye. „Oroszországgal kellene foglalkoznunk. Nekik van messze a legnagyobb földterületük,

nagyobb, mint Kínának, nagyon értékes. Most Ukrajnával kötünk üzletet a ritkaföldfémekről, így legalább azt mondhatjuk, hogy visszakaptuk a pénzünket, és tehetünk valamit” – jelentette ki Trump.

Az elnök arról is beszélt, hogy míg az Egyesült Államok 350 milliárd dollárt adott eddig Ukrajnának, Európa csak 100 milliárd dollárt, ami ráadásul kölcsön, így vissza fogják fizetni nekik. „Mi már 350 milliárd dollárt adtunk. Biden úgy osztogatta a pénzt, mintha egy idióta lenne, mert az is, egy igazi idióta” – mondta az elnök.

Trump az Egyesült Államok Indiával való kapcsolatáról is beszélt, és kifejtette, hogy nagyon jónak tartja a két ország kapcsolatát, de véleménye szerint India túl magas vámokat vet ki az Egyesült Államokra. „Nagyon jó a kapcsolatom Indiával, az az egyetlen problémám, hogy ők a világ egyik legmagasabb vámokat kivető országa. Úgy vélem, hogy jelentősen csökkenteni fogják ezeket a vámokat, de április 2-án ugyanazokat a vámokat fogjuk mi is kivetni rájuk” – közölte. (MTI)

ORSZÁG – VILÁG

Tizenegy államelnökjelölt

A 26 államelnökjelölt-aspiráns közül tizenegyet fogadott el a Központi Választási Iroda (BEC) és az alkotmánybíróság. Az államelnök-választás első, május 4-i fordulójában tehát a következő jelöltek fognak szerepelni a szavazólapon: Nicușor Dan (független), Crin Antonescu (Románia, Előre Szövetség), Victor Ponta (független), Elena Lasconi (USR), George Simion (AUR), Lavinia Șandru (PUSL), Cristian Terheș (Román Nemzeti Konzervatív Párt), John-Ion Banu-Muscel (független), Silviu Predoiu (Nemzeti Akció Liga Párt), Daniel Funeriu (független), Sebastian-Constantin Popescu (Új Románia Párt). A választási iroda és az alkotmánybíróság engedélyezte ugyan a Fiatal Emberek Pártja (POT) elnöke, Anamaria Gavriliă jelölését, de szerda este bejelentette, hogy visszalép az AUR jelöltje, George Simion javára. Két jelölt – Sebastian-Constantin Popescu és John-Ion Banu-Muscel esetében a BEC a nyomozó hatóságokhoz fordult, mert kételyek merültek fel a támogató aláírások hitelességével kapcsolatban. (Agerpres)

Épül az A-8-as autópálya

Román-boszniai cégtársulás építi az Erdélyt Moldvával összekötő A8-as autópálya leghosszabb, Gyergyóditró és Grințieș közötti szakaszát – közölte csütörtökön Sorin Grindeanu szállításiügyi miniszter. Grindeanu sajtótájékoztatón jelentette be, hogy a közúti beruházásokért felelős társaság (CNIR) csütörtökön aláírta a szerződést a román-boszniai cégtársulással, amely hea nélkül 6,14 milliárd lejért vállalta a 37,9 kilométer hosszú sztrádaszakasz tervezését és megépítését. A cégtársulásnak 14 hónap áll a rendelkezésére a tervezésre és 40 hónap a kivitelezésre. A Hargita és Neamț megyét is érintő autópálya-szakaszon 19 alagút, valamint 63 híd és völgyhíd épül. Az alagutak és hidak a sztrádaszakasz teljes hosszának 57 százalékát teszik ki. (Agerpres)

Több mint ezer kitoloncolt

Tavaly a Románia területén illegálisan tartózkodó több mint ezer külföldit toloncoltak ki a hatóságok – tájékoztattott csütörtökön a bevándorlási főfelügyelőség (IGI). A közlemény szerint 2024-ben a főfelügyelőség munkatársai 2894 külföldi állampolgárt utasítottak önkéntes távozásra Románia területéről határidő megszabásával, 1095-öt pedig kitoloncoltak az országból. A hatályos jogszabályok szerint az ország területén illegálisan tartózkodó külföldi állampolgárok nevére kiutasítási végzést állít ki a Bevándorlási Főfelügyelőség, határidőt szabva meg számukra az önkéntes távozásra. Azokat, akik nem tesznek eleget a felszólításnak, kitoloncolják az országból. (Agerpres)

1990. március öröksége

(Folytatás az 1. oldalról)

Mi több, Marosvásárhely az új rendszer elején sokáig az éles román–magyar politikai csatatér példastatuáló helyszíne volt. A mindenkori román hatalom sikertelenségének aduásza volt a viktimizálható kisebbség, táptalaja annak a nacionalista szemléletnek, amely soha nem aludt ki, csak az uniós tagság miatt egy kicsit takaréklángon pislákkolt. Az igazságszolgáltató intézményeknek nem állt szándékában tisztázni mindazt, ami történt, és így szándékosan nyílt sebe maradt a megtámadottaknak a mára már történelemmé vált esemény. (Mint ahogy az 1989-es események is.) És lám, három és fél évtizeddel később az ország közbiztonságát is veszélyeztető módon lángolt fel újra a nacionalizmus lángja. Pedig ott lent, a mélyben az emberek szintjén nem így van. Emlékszem, valamikor az 1990-es évek elején újságíróként Erdőlibánfalván jártunk egy ügyben építőmérnök barátommal. Találkozunk a polgármesterrel, aki a terepszemle után meghívott haza hozzá. Amint beléptünk a házba, barátom szellemesen úgy mutatott be, mint „a magyart, aki megverte az erdőlibánfalviakat” a főtéren. A polgármester rám nézett, majd kiment a konyhába. S míg azt hittem, hogy a kenyérvágó késsel tér vissza, egy tálcán pálinkáspoharakat hozott, cujkát töltött, majd a falubeliek nevében elnézést kért tőlem azért, ami történt: „fél-revezettek minket..., nem tudtuk, mi történt azelőtt Marosvásárhelyen” – mondta lesütött szemmel, majd koccintottunk. Aztán arról beszélünk, hogy az 1990-es márciusi események miatt mindannyian veszítettünk. És lecsúszott még egy pohár szilvapálinka a torkunkon az áldozatokért. Magunkért.

Tavaly közel 350 000-en keresték fel a marosvásárhelyi állatkertet

(Folytatás az 1. oldalról)

Két jegyautomatát helyeztek ki a marosvásárhelyi állatkert bejáratához, hogy csökkentsék a várakozási időt a jegypénztárnál, hiszen főként a nyári idényben, hétvégenként gyakori, hogy hosszú sorok alakulnak ki. Az automatáknál kizárólag kártyás fizetésre van lehetőség, és felnőtt, illetve gyermekjegyek vásárlására használhatók. A különféle kedvezményes jegyek – például a nyugdíjasoknak – vagy a nagycsaládosoknak szóló-, amelyek esetében igazolni kell a jogosultságot, továbbra is az állatkert pénztáránál vásárolhatók meg. A jegyautomaták mellé háromnyelvű (román, magyar és angol) tájékoztató táblákat helyeztek el, ahol érthetően, lépésről-lépésre fel van vázolva, mit kell tenni, ha valaki ott szeretne jegyet váltani.

Ugyanakkor az állatkert területén végre négy, ízléses kinézetű büfé is üzemel, ahol fagyit, ropit, innivalót lehet vásárolni. Egy konténerben kialakítottak egy baba-mama szobát is, ahol az édesanyák nyugodt, civilizált körülmények között tisztába tudják tenni a kisbabáikat. Emellett egy másik konténerben elsősegélynyújtó hely is működik – tudtuk meg Szánthó János (fotó) igazgatótól.

Rengeteg a javítanivaló, ami nem látványos, de szükséges

Érdeklődésünkre, hogy terveznek-e az idén látványosabb beruházásokat, az intézményvezető elmondta, sajnos továbbra is elsősorban a kisebb-nagyobb javításokkal vannak elfoglalva, hiszen nagyon hosszú ideig el volt hanyagolva az állatkert, nem történtek meg azok a karbantartási munkálatok, amelyekre szükség lett volna, így a hiányosságokat apránként, lehetőségeikhez mérten igyekeznek pótolni. Idén is számos javítást kell eszközölni, hiszen bizonyos házakban az áramhálózat 70-es évekbeli, a régi biztosítótáblákat muszáj kicserélni, hiszen tűzveszélyesek,

meghibásodásokat okoznak. Több épületben is javítási munkálatokra van szükség, például az oroszlanház belsejében, ahol tönkre van menve a több évtizeddel ezelőtt készült mozaikfelület, a zöldháznál – ami elég új épület, de szintén számos javítanivaló van, illetve a majomháznál is sok még a teendő, annak ellenére, hogy ott a tavaly rendbe tették a fűtésrendszert, és felújították a mosdókat, de az épület maga is rég megérett már a megújulásra. Az idei év egyik prioritásának számít, hogy az állatok biztonsága érdekében villanypásztorokat szereljenek, hiszen több ízben is előfordult, hogy az erdőből beosont a medve.

Ugyancsak mielőbb biztonságosabbá szeretnék tenni az elkülönítőket, hogy megfelelően el tudják különíteni az állatokat addig, amíg

a gondozók például takarítják a kifutót. Tavaly a bölénynél megoldották ezt a problémát, de mindenütt szükség lenne biztonsági rendszerekre, fontos lenne például az elefántházban, hogy távirányítóval tudják nyitni az ajtókat a gondozók, hiszen annak ellenére, hogy a marosvásárhelyi állatkertben lévő két elefánt nagyon barátságos, már a méretéből és súlyából adódóan is fennállhat a balesetveszély.

Különleges élmény a látogatók számára, ha testközelben vannak az állatok

A látogatók körében rendkívül népszerűek azok a kifutók, ahol nem egy kerítés választja el őket az állatoktól, hanem végigsétálhatnak közöttük. Ilyen a gyűrűsfarkú makik sétánya, ahol közvetlenül a látogatók között ugrándoznak a jópofa kis teremtesek. De ugyanezt lehetővé tették a kenguruk kifutójánál, valamint a kisgyerekes családok előszeretettel sétálnak végig a kecskék között is, ahol meg is lehet simogatni az állatokat. Újabban pedig a szurikáták számára is kialakítottak egy kinti kifutót, így egész közelről lehet megcsodálni őket. Szánthó János megjegyezte, hogy újabb kifutókat is terveznek megnyitni a látogatók előtt, mivel úgy érzik, ezáltal másfajta élményt nyújtanak számukra, mint más állatkertek. Ha-

Szieszta a tavaszi napsütésben

marosan a madárházban a látogatók feje fölött fognak röpködni a színes madarak, illetve tervezik, hogy a vízidisznók kifutóján is végigsétálhatnak majd az állatkertet felkereső családok. Természetesen felügyelet mellett, hiszen a nyitott kifutók felügyeletet igényelnek.

Az igazgató hangsúlyozta, bármennyire is szeretnék a látogatók megsimogatni például a jópofa gyűrűsfarkú makikat, meg kell érteniük, hogy a kezdeményezés mindig az állat részéről kell jöjjön, meg kell várni, amíg az állat úgy érzi, bizalommal odajöhet. Ha mi közeledünk, az megijesztheti, és nem tudni, hogyan reagálhat.

A marosvásárhelyi állatkertben az állatállomány az utóbbi időben is gyarapodott, nemrég világra jött egy kis zebu, valamint a román tarka, illetve a dexter tehénnek is borja született, a kameruni kecskének szintén. A napokban világra jött egy kis gyűrűsfarkú maki és nemrég egy tarajos sül is. Az idén is érkeznek majd új állatok más állatkertekből, azonban erről részleteket előre nem szeretnének elárulni.

Szafarikempinget terveznek

A tervek kapcsán az igazgató elmondta, az elefántház szomszédságában egy szafarikempinget szeretnének kialakítani, ami, ha elkészül, egyedülálló lesz az országban. Átvtettek az önkormányzattól 12 faházat, amelyek eddig a Ví-

kend-telepnél voltak, illetve egy új kifutót terveznek, ahová átengedik majd a zebrákat, az antilopokat és a zsiráfokat, így akik ott fognak kempingezni – természetesen a jól elkerített kempinghelyen –, azoknak igazi szavannai hangulatban lesz majd részük. Már javítják a hidat a vízidisznók kifutója mellett, ami az elefántház környékéhez vezetett, így, igaz, hogy nem az idén, de teljesen megújul majd ez a része az állatkertnek.

Mint ismeretes, az állatkert felé vezető sétányon lévő bódék kapcsán az volt az elképzelés, hogy felszámolják ezeket és egy új helyszínen, a játszótér és az állatkert közötti részen alakítanának ki egy területet, ahol civilizált körülmények között tudna működni néhány közéleti egység. Az új helyszínen azonban meg kell oldani a szükséges infrastruktúra kialakítását, hogy biztosítva legyen az áram- és vízellátás. Ha ez megtörténik, akkor lehet majd elkezdni a versenytárgyalást a helyek bérbeadására. 12 árusnak lenne hely az új helyszínen – tudtuk meg.

A gyerekek körében népszerű kisvonat az idei nyári idényben sem fog üzemelni, mivel a nyomvonalán a sínek tönkre van menve, nem biztonságos. Ugyanakkor a jelenlegi szabványok értelmében a síneket kerítéssel el kellene választani a sétánytól, ahol az emberek közlekednek, ugyanis fennáll a balesetveszély.

Működnek a belépőjegyváltó-automaták

Fotó: Nagy Tibor

Környezetvédelmi oktatásról tanácskoztak

Segédanyagok tanároknak

Március 11-15. között tanárképző tanfolyamot tartottak Marosvásárhelyen, a Fókusz Öko Központ szervezésében, az ASSET ERASMUS+ projekt keretében. Az Assistance for Skilled Environmental Teaching (ASSET), vagyis Segítségnyújtás a környezetvédelem oktatásához nevű projekt környezetünk átfogó megismeréséhez nyújt segítséget. A projekt 2023 szeptemberében indult, az első szakaszban a nemzetközi konzorcium szakértői kidolgozták az oktatási anyagokat.

Vajda György

A nemzetközi konzorcium, amelynek 7 országból (Spanyolország, Belgium, Horvátország, Szerbia, Magyarország, Románia és Törökország) kutatóintézetek, környezetvédelmi szervezetek, tanintézmények a tagjai, az anyagok kidolgozása után több eseményt szervez az elkészült anyagok kipróbálása céljából. Az ASSET ERASMUS+ projektnek fontos eseménye volt a Marosvásárhelyen szervezett képzés, melynek keretében a projektben részt vevő 7 országból 42 tanár próbálta ki a kidolgozott oktatási anyagokat.

– Korunkra az analitikus (és analitikus-szintetikus) szemlélet-

mód jellemző. Ez arra a filozófiai látásmódra vezethető vissza, hogy a világ részekből áll, részekre bontható, s hogy az egész nem más, mint a részek logikusan fölépített rendje, amely matematikailag is kifejezhető. Ez az ún. karteziánus (Descartes és Newton tanaira épülő) világnézet, amely óriási eredményeket hozott a tudományban és a technikában. A holisztika megközelítése az analitikus szemléletnek éppen az ellentéte: a nevelési folyamat teljességére hívja fel a figyelmet. Míg az egyes tudományok és tantárgyak az életnek csak egy-egy aspektusát vizsgálják, a holisztika a valóság alternatív látásmódjait és a tudás párhuzamos útjait tartja értékesnek. A kétféle megközelítés

nem értékében különbözik egymástól, hanem stílusában. Mindkét módszernek megvan a létjogosultsága a maga helyén. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy az olyan aktuális problémákkal kapcsolatban, mint a vízgazdálkodás, levegőszennyezés, étel- és élelmiszer-ellátás, hiteles információk kerüljenek a diákok és a témák iránt érdeklődő tanárok birtokába, ezért kapcsolódunk be az ASSET ERASMUS+ programba, amelynek keretében szerveztük a jelenlegi találkozót – nyilatkozta dr. Hajdu Zoltán, a Fókusz Öko Központ ügyvezető elnöke a rendezvényen.

Az ASSET, ERASMUS+ projekt keretében hét témában olyan tananyagokat fejlesztettek ki, amelyek korunk fontos kérdéseivel foglalkoznak. Az oktatási anyagok elkészültek, és készen állnak arra, hogy kipróbálják a partneriskolákban. Néhány oktatási intézményben kísérleti jelleggel már alkalmazták a segédanyagokat, az itt szerzett tapasztalatokról is szó volt a tanács-

kozáson. A következő témákban készültek el a segédanyagok: körkörös gazdaság, energiahatékonyság, légszennyezés, talajromlás, mezőgazdálkodás és az étel- és élelmiszerellátás, valamint vízgazdálkodás.

A projekt keretében Magyarországon diáktábor szerveztek, ahol

úgy a diákoknak, mint a tanároknak bemutatták a kidolgozott anyagokat és az alkalmazási lehetőségeket, azzal a céllal is, hogy ezeket akár az iskolákban megtartott „zöld héten” használják – tájékoztattott Hajdu Zoltán, a Fókusz Öko Központ vezetője.

Fotó: Facebook/Fókusz Öko Központ

Egy rejtett világ varázsa (4.) Majuli – Asszám (2.)

Eigel Gabriella

Kulturálisan Majuli nagyon változatos. Itt alakult meg a XV. században a vaisnava iskola központja. A visnuizmus a hinduizmus egyik fő ága. Gyökerei a Kr.e. 1500 és 800 közötti időszakba nyúlnak vissza. Ez a vallás egyenlőséget követel, elutasítja a kasztrendszert, s a főisten, Visnu kizárólagos és odaadó imádatát tanítja.

A Brahmaputra több mint ezer kilométer hosszú völgyében sok kolostorban ápolják a visnuizmus tanait. 2000 szerzetes él azon a vidéken – körülbelül a fele a Majuli-szigeten. A szerzetesek kiképzése elképesztően hosszú. Már 5-6

nyílt tűzhely és egy oltár – alig lehet személytelenebb egy lakás. Igazából nem tudtuk életkorát megsaccolni – harminc- vagy inkább negyvenéves. Különösebb életörömet nem sugározott ki. Inkább egy emberi árnyékot testesített meg. Meglepetésemre pénzt kért a szent ember a rövid társaságáért, pedig nem mesélt sokat, s amit mondott, azt sem értettük meg. Materializmus vagy végtelen szükség? – nem tudtam és nem is akartam eldönteni.

Valahogy az egész találkozás alatt kellemetlennek éreztem jelenlétét. Megkönnyebbültem, amikor elbúcsúzhattunk tőle, de sorsa mai napig motoszkál a fejemben. Hogyan szocializálódik egy gyermek,

juk – a maszk nem maradhat merev! Az állkapcsot egy ravasz mechanizmus mozgatja. Játszadozni kezdtem az istenség hangtalanul tátogtató szájával. Nem is csikorog, motyogtam. A mester reám kacsintott: a mi szentjeink nem csikorgatják a fogukat.

A szellemi élet mellett a kézművesség is virágzik a szigeten.

Az árvizek utáni mérhetetlen mennyiségű agyaglerakódást fazekasok használják fel. Tányérokat, bögréket, különböző használati dolgokat készítenek az emberek. Meglátogattunk egy nőt, aki fazekaskorong nélkül, keze közt forgatta, simogatta az agyagot, és rövid percek alatt egy tökéletes formájú vázát készített. Csodálkozó tekintetünkre egy szerény, de önérzetes mosollyal reagált. Valószínűleg nem sejtette, miért álmélkodnak ezek a sápadt idegenek.

A szövés is hosszú tradícióra tekint vissza. Egy fiatal leány gyakorlatlan kattogtatta a szövőszéket. Hosszú, széles anyagot szőtt. Ebből másfél, talán kétméteres sávokat vágnak le, s máris készen van a lungi, egy Dél-Ázsiában nagyon elterjedt ruhadarab, amit a férfiak varratlanul a derekuk köré tekerve viselnek. Lenyűgöző gyorsasággal nőtt a szövet. Egy szári, egy legalább hatméteres női lepel egy hét alatt készül el.

Az utolsó estén nagy meglepetés várt reánk. A vendégfogadónk édesanyja meghívott magához vacsorára. A család a mising törzshöz tartozik. Már a berendezés is elárulta, hogy ez az estebéd nem mindennapi élmény lesz.

A szoba közepén nyílt tűzhely állt, amit vagy soha nem használtak, vagy legalább két napig síkáltak. Gyanítom, hogy a föléje akasztott bambuszrácon néha-néha húst vagy halat füstölnek, de most csak edények halmozódtak, néhány kötés fűszernövény és gyökerek száradtak rajta. A bambuszfal mellett kisebb-nagyobb üvegekben és műanyag dobozokban különböző szószokat (chutney) tároltak. Egy

Maszkkészítő

terhe alatt görnyedező asztal tele volt pakolva lábasokkal, serpenyőkkel, és néhány falra tákolts polc is igyekezett tartani a sok konyhai felszerelést.

A földön lábasok, kis tégelyek, csészék sorakoztak a tűzhely előtt. Köréjük telepedtek le a vendégek a bambuszpadlóra. A háziasszony sorban felemelte a lábasokról a fedőt: különböző curryk illata töltötte be a szobát. A szakácsnő zöldséget, csirkét, halat, lencsét főzött. Lapos kenyérrel és természetesen egy rizsheggyel szolgálták fel a finomságokat. A helyiek kizárólag kézzel ettek. Ujjaikkal összekavarták tányérjukon a szószt a rizzsel, zöldséggel, hússal, hallal, a keverékből kis paklikat formáltak, amiket gyakorlatilag maszatolás nélkül dugtak a szájukba. Szerencsére nekünk kanalat adtak. Anélkül egész csinosan tértem volna haza Indiából. Megvallom, az sem lett volna a legnagyobb bánatom, de a lakomázás több örömet szerzett.

Ellenállhatatlanul finomak az indiai ételek. Szerintem onnan származnak a legfinomabb vegetáriánus receptek. Egy kis hagyma, paradicsom, gyömbér, fokhagyma, egy tucat fűszer, s máris készen van az alapszós. Abba pityókától kezdve zöld papajáig vagy felszeletelt banánvirágig mindent bele lehet keverni, s pillanatok alatt készen van egy zseniális ebéd. Pokoli egyszerűen hangzik, de nem olyan. Sok gyakorlatra van szükség, amíg a magunk fajtájú szakácsnak sikerül a különböző hozzávalókat harmonikus ízbombává kombinálni.

Szívesen maradtam volna még egy napot. Szerettem volna a rizsföldeken kóricálni, beszélgetni az emberekkel, bepillantani az egyszerű falusi emberek hétköznapijába, néhány jó portrét „lőni”. Különösen izgalmasnak képzeltem el a hangulatot estefelé, amikor a férfiak a kötegelt rizsszárakat hosszú rudakra kötve a vállukon vagy

Fazekas

biciklijükön hazacipelték. Vajon viccelődnek-e a legények, kacérkodnak-e az indiai lányok, vagy mindenki végzi a dolgát, és várja, hogy szülei megtalálják méltó jövőbelijüket?

Talán maradtunk volna, ha az esték nem lettek volna olyan örülden hidegek. Már két hete dideregtünk a tábortűz mellett. Az egyetlen pulóverem, amit magammal hoztam, lassan zavarba ejtően emlékeztetett egy füstölt kolbászra. Ki kell mosnom a következő megállón, s az egy kis kunyhó lett a Kaziranga Nemzeti Park mellett.

(Folytatjuk)

A mising törzsiek tipikus konyhája

éves korban felveszik a gyermekeket a kolostorokba, az úgynevezett szatrákba. Sorsuk megpecsételt: valamikor le kell tenniük a szerzetesi fogadalmat, és egy életen át az egyház szolgáivá válnak.

Megismertünk egy szerzetest, aki öt éves kora óta egy szatrában él. A rendház melléköpületének egy kis szobájában lakik. A berendezés egyszerű: földre fektetett matrac,

ha csupán látogatóként ismeri a profán világot? Milyen érzelmi kompetencia alakulhat ki szülői szeretet nélkül?

Ezek a szent életű emberek Majulin nemcsak a közösség spirituális vezetői, hanem tekintélyes művészek is. Világszerte táncoló szerzetesként ismerik őket. Színészekként is jelentős szerepük van az isteni szó terjesztésében. Különleges színarabokat adnak elő, amelyekben szórazokztató módon vallási üzeneteket és istenlegendákat mutatnak be. Fellépéseiken jellegzetes maszkokat viselnek.

Az álarcok alapanyaga bambusz. A növény elfásodott szárait sávokba vágják, összeragasztják, s az így keletkezett „szövetből” ember- és állatfejeket formálnak, amiket agyaggal bevonnak és kiszáritanak. A megszilárdult maszkokat faragják és tarkára festik.

Egy maszkkészítő műhelyben a mester büszkén magyarázta meg nekünk az előállítási folyamatot. Mindenhol állatfejek, szörnyű démonok meredtek reánk. A kezembe vettem egy nagy bajuszú álarcot. Ijedtemben majdnem leejtettem, mert a szentnek leesett az álla. Harsányan felkacagott a mester. Ha a színészek beszélnek, mozog a szá-

Egy szent szádhu, vallásos aszkéta

Szatra

A természet kalendáriuma (DCLXI.)

Kiss Székely Zoltán

*És akkor lejött az első eső fehéren
világítani és eljött a szél az
ablakokra. Mennyivel öregebbek, de
mennyivel fiatalabbak a falak is,
mint a bőr, a falak is egyre érzékenyebb
emlékeket határolnak, egyre szépségesebb
szemek néznek szembe a világítani érkező
esti esővel.*

A minap fiúunokám kezébe adtam **Jóкаи Mór Nagyenyedi két fűzfáját**, kissé bizonytalankodva, vajh tetszeni fog-e neki, negyedikesnek ez a történet. Rácsodálkozik-e lélekemelő üzenetére. Egy hét múlva tavasz, lelki tavasz köszöntött reám: megbeszéltük az olvasottakat. Megnyugodtam: a mai gyerekek is érti, hogyne értené, a régiek üzenetét. Jut eszembe mindez, hogy poros irataim közül tegnap kikíváncozott az Utunk egyik 1976. évi márciusi számából egy kívágás – jó sokáig várt, míg hasznából hajtott nálam – , **Lászlóffy Aladár Nagyenyed fűzfái** című versével.

*Valahol áznak Nagyenyed első
fűzfái, utolsó fűzfái. Kívül a kollégyom
kapuja, belül könyvtár, nyitom, csukom
a tenyerem. Mi sem könnyebb kardok
és boroskupák mellől az utókort maradéknak*

*titulálni, pedig mindig is most van a most,
a szentséges tavaszelő, mikor eső világít
a legfehérebb lapra, édes esők írnak
a földre és testem ablakán megint kilát
ugyanaz a lélek.*

Ezzel az útravalóval vágok neki a **Kos havába** lépő mai sétámnak. Kedves Olvasóm, remélem, velem tartasz.

A kos tavaszünnepi áldozati állat az ókori közel-keleti vallásokban, a zsidókéban is: a **Bibliában** a bárányt áldozó **Ábel** kedves az Úrnak. Az Isten nagylelkűen eltekint attól, hogy **Ábrahám** saját fiát áldozza föl, és maga gondoskodik az **Izsákot** helyettesítő áldozati kosról – az emberáldozatról állatáldozatra való áttérés költői visszhangja ez. Isten a fiát küldi el, hogy legyen néki érettünk és helyettünk való áldozat. Az őskeresztények az önmagát feláldozó **Krisztus** szimbólumaként illesztették jelrendszerükbe a bárány képét.

A Kos olümposzi védnöke **Athéné**, aki **Zeusz** fejéből pattant ki teljes fegyverzetben. Az állatöv a Kossal kezdődik: a csillagászati év kezdetét jelképezte.

Az ókori Rómában az év akkori első hónapját **Romulus** nevezte el apjáról, **Mars**ról. Mars eredetileg paraszti istenség volt. **Silvanus** néven az erdők és legelők felett uralko-

dott. Az ő nevét viseli Földünk külső szomszédja, a Mars bolygó is.

Eme ókori bölcselmeket idéző sorokhoz igazítom **Gál Éva Emese** gondolatát. **Vért** című verse 1987-ből múltidézés; a mi, Kárpát-medencei múltunk megidézése: a létét élőként egyetlenként értelmezni tudó ember a (természeti) tájban:

*Mert magára emlékszik vissza minden ember,
és minden ember: az egész világ,
mit kezdene a történelemmel,
aki álmában sem ölel hazát?*

*Néha úgy tűnik, háttal fordulnak feléd,
de ez látszat, avagy próbatétel.
Oly mindegy a csillagnak, hogy szemből,
vagy hátból
ragyog le rád, ha bírja messzi fénnyel,*

*hát az idő szerencsejátékain
ne engedd eljátszani magad.
Minden, ami szerelemmel éled,
a gyermek, haza, és a gondolat*

*a jövőd még, s úgy tied, mint a múltad.
Szeresd, hiszen a szerelme vértéz!
Nem csak égbolton villogó csillag,
de ember, ember kell a messzeséghez.*

Az első csillagászati tavasz hónap első napja Benedeké.

Benedek, jönnek a jó melegek.

Így az egyik mondóka – ami inkább csak óhaj, mint pontos meteorológiai előrejelzés. Március 21. a csillagászati tavasz kezdete. Ezen a napon a Nap az Egyenlítő magasságában halad át az égen, sugarai merőlegesek a Föld forgástengelyére, éppen keleten kel, és nyugaton nyugszik, a nappalok s az éjszakák hossza az egész földgolyón egyenlő. Innen a neve: nap-éj egyenlőség. Ettől kezdve napról napra az északi féltekén hosszabbodnak és melegednek a nappalok.

A tavaszpont nem feltétlenül a tavasz első napja. Az a helyi éghajlati és időjárási viszonyok szerint változik. Mi itt, a Kárpát-medencében, március 1-jétől számoljuk a meteorológiai tavasz kezdetét.

A tavasz antik hagyományból eredően **Flóra** és **Vénusz** évszaka. A virágok és a zöld szín Flóráé, a mirtusz és a gyöngy Vénuszé.

Illő, hogy e nap a **költészet világnapja** is, 1999 óta.

És tobzódnak ilyenkor a világnapok. Egy ENSZ-határozat értelmében e nap 2013 óta az **erdők nemzetközi napja** is. Lehetetlen olyan időpontot találni, mely a Föld egészen egyformán megfelelő lehetne az ébredő erdő ünnepének; a márciusi nap-éj

Nagy Anna: Kora tavasz

egyenlőség talán a legjobb kompromisszumnak tűnik.

Március 22. a **víz világnapja**. Megünneplését az 1992. évi Rio de Janeiro-i környezetvédelmi konferencián kezdeményezték.

Március 23. 1960 óta a **meteorológiai világnap** – annak emlékére, hogy 1950-ben e napon megalakult a **Meteorológiai Világszervezet**.

Az Anyatermészet úgy uralkodik a világon, hogy egyetlen szigorú alaptörvényt állít fel az emberek számára, akik próbálják átvenni a vezetést. Egy alaptörvényt, ami miatt az ember józan esze megbotránkozik, mert mindig többet akar. Ez az alaptörvény pedig így szól: **a tökéletes nem létezik**.

A fiatal magyar író, **Papp Dóra** nagy igazságot mond ki – mely érvényes erre az ember alkotta világnapdömpingre is...

A felsoroltak mindegyike megsüveglendő, de hogy közülük melyik a legfontosabb? Én a víz világnapja mellé teszem le voksom. Indoklásul álljon itt néhány adat.

A világ népességének közel harmada, több mint 2,5 milliárd ember, nem jut rendszeresen egészséges ivóvízhez. Körülbelül 5 millióra tehető azoknak a száma, akik rossz egészségügyi körülmények között, tiszta ivóvíz nélkül élnek. Közülük 850 millió ember naponta több mint fél órát gyalogol, hogy egyáltalán ivóvízhez jusson.

900 milliónyian nem ismerik az árnyék-szék fogalmát, és a szabadban végzik el dolgukat, mint az állatok. Az ötévesnél fiatalabb gyermekek közül évente 360000 hal meg hasmenés következtében. A kolera, a fertőző májgyulladás és a tífusz elsősorban a csatornázás hiánya miatt terjed. A legrosszabb a helyzet Közép-Afrikában, ahol a lakosság csupán 15%-ának van lehetősége arra, hogy szappannal mosson kezet.

Végül: a katonai konfliktusok által sújtott országokban négyszer kisebb a gyermekek esélye arra, hogy tiszta ivóvízhez jussanak.

Gyümölcsoltó Boldogasszony napja közelében, március 25. táján bizzunk abban, hogy szomszédunkban is végre béke lesz.

E napra is tücsköt-békát ráhordott a természeti jelenségekkel kevés valós kapcsolatot „ápoló” népi időjóslás. Íme két homlokegyenest mást állító regula:

*Gyümölcsoltó hidege
Téli hónapnak megöjlője.*

és

*Ha ezen a napon megszólalnak a békák,
még negyven napig hideg lesz.*

Március 25-e Jézus fogantatásának ünnepe. A hozzá fűződő gazdag hiedelemanyag mutatja, hogy az oltás, szemzés hagyományos napja volt a Kárpát-medencében. A jámbor néphit-

ben a racionális elme nem látja az összefüggést, de lelkünk mélyén tudunk róla.

A legfőbb istenanya és a nőivarú, az istenfiú-gyümölcsöt termő világfa egymásnak megfelelő Föld és Tejút jelkép. A Bibliában a kép hasonlatszinten maradt fenn az angyali üdvözllet szavaiban: „áldott a Te méhednek gyümölcse, Jézus”.

Minden bomló tavasz a rácsodálkozás ideje.

Ózdra s szülőfalujának határára csodálkozik rá az **Utunk** 1948. március 27-én megjelent **Így még nem látta** című versében **Horváth István** is:

*Fent a Csúp íránt – foszló szivárvány –
szakadt abroncsa leng az égnek.
A kéklő dongók átalívelnek
ívén a bársony messzeségnek.
Óbor színében verőfény ömlik
alá a martok hevült mellén.
Fellázdadt csirák törtetnek át a
fásult harasztok évetegjén.
Rügyek nyilazzák szélbe illatuk.*

Aki sohasem járta napi rendszerességgel a kora tavaszi erdőt-mezőt, nem ismerheti ezt a varázslatot. Még csak színesülnek a tavalyi vesszők, ágvégek, a még ép epidermisz, a sima kéreg alatt csak a hancs ébred. S a nedvek halovány pasztellszínekbe öltöztetik az üverek bokrait. Jómagam még a hatvanas évek végén tapasztaltam ezt meg először, amikor néhány osztálytársammal, barátommal a legendás **Málnássy Laci** bácsi útmutatásai szerint hetente akár többször is felkerestük kihelyezett madáretetőinket a Somostetőn, el egészen a Németkalapig s a jeddi Kincses-dombokig. Minden bokr, minden fa más-más pasztellszínben haloványult a csípős légben. S szinte naponta változtatta mindenik a színeit. Aztán – ahogy azt Horváth István is leírta – „robbant a szépség”. **Nagy Anna** kolozsvári festőnő is képbe fogalmazta a **Kora tavasz**ban.

*A Bükk, a Szurduk dörömbölnek.
Zendült hadak a mozgó erdők.
A felhők pázró ezüstölyvek.
Erőt lehel a barázdák mélye.
Lángot vetnek az ekeélek.
Fürge utakon henger, szekerek
s nekigyürkőzött sereg széled.
Így még nem látta Isten sem őket,
így, a tavasszal eggyé forrva.
Lázadó csirák, zendülő erők,
áradt patakok szabad sodra
még így sohasem visszhangzott bennük,
s az ég sem volt még ilyen tárult.
Dűl a barázda, dűlnek a hantok
és dűl a múlt, az évedt, sárgult.
Gyomját, harasztját ekék forgatják.
Süllyednek már a férgek, dudvák,
S a nap tűzszálú seprővel sepri
falun, mezőn a tavasz útját.*

Hasonló rácsodálkozásokat kívánva, maradok kiváló tisztelettel.
Kelt 2025-ben, Benedek napján

Áradt patakok szabad sodra

Épített örökségünk

Rangjától megfosztott emlékün

Bethlen Pál kastélya

Bethlent az írott források először a 14. században említik. A 15. században az erdélyi és magyar történelemben fontos szerepet játszó Bethlen család megépíti kővárát, amely a Rákóczi-szabadságharc után már nem szerepel a forrásokban, mára már nyomtalanul elpusztult. A település a család bethleni ágának ősi fészke, a történelem során több kastélyt, illetve kúriát építettek itt. Ezek közül ma – különböző mértékben átépítve – négy épület áll fenn. Ezek egyike a korábbi Bethlen-vár közelében a 18. században felépült Bethlen Pál-kastély. Építtetője és névadója gróf Bethlen Pál (1851–1935) Beszterce-Naszód megyei főispán volt. Építéséhez valószínűleg egy korábbi kastély földszinti maradványait és saroktornyát használták fel.

Nagy-Bodó Tibor

A Bethlen Pál-féle kastély elődje

Az első katonai felmérés térképén (1769–1773) jól kivehető a település központjában lévő barokk kastély – Bethlen András-kastély – és a közelében található középkori eredetű templom.

Bethlen nyugati részében egy nagyobb épületegyüttes képe rajzolódik ki, amely méretében vetekszik a barokk kastéllyal.

A négyzetes alaprajzú telken hat hosszúkas épület helyezkedett el. A bethleni vár a források szerint már nem létezett ebben az időben, így valószínűleg a Bethlen Pál-kastély elődje látható a térképen.

Egyes források szerint a településen létezett egy másik Bethlen-kastély is, amelynek sokszögű saroktornyai voltak, és a főépület barokk jellegű ormfalát a családi címer ékesítette. Ezen leírás alapján 17. századinak gondolják ezt az épületet.

Egy hasonló jellegű épület szerepel egy – valószínűleg – 19. századi felvételen Bethlen Pál kastélya név alatt, ez lehetett a későbbi Bethlen Pál-kastély elődje.

Amit Bethlen Pálról tudni kell

A szóban forgó kastély építtetője, gróf Bethlen Pál (1851–1935), id. Bethlen Pál (1798–1859) és gróf Bethlen Mária (1827–1876) fia, Budapesten végezte a középiskolai tanulmányait, és Zürichben járt egyetemre. Tanulmányai befejezése után hosszabb külföldi utat tett, majd öt évig katonáskodott.

Az 1870-es évek végén hazaköltözött bethleni birtokára. Első felesége gróf Rhédey Gabriella (1861–1883) volt, akitől a tragikus sorsú Ida nevű lánya (1880–1895) született.

Bethlen Ida síremléke a bethleni Bethlen-sírkert legszebb alkotása. Bethlen Pál 1885-ben másodszor is megnősült, ekkor a borosjenői Tisza Jolánt vette feleségül. 1891-ben gróf Bethlen Pált Beszterce-Naszód megyei főispánnak nevezték ki, később elnyerte Szolnok-Doboka vármegye főispáni tisztségét is.

A kastélyt a 20. század elején erős kőfal vette körül

A Bethlen Pál birtokában lévő kastély építési körülményei tisztázatlanok. A már említett korabeli felvétel és a sarokbástyák alapján feltételezhető, hogy a főispán egy 17. századi kastély átépítése révén alakította ki saját kastélyát.

Bordás Beáta közléséből tudjuk meg, hogy az átépítés során megtartották a két sarokbástyát, azonban a barokkos oromzatot átalakították, a földszintes épületre egy emeletet húztak, így jött létre az eklektikus stílusú új kastély.

Sisa József művészettörténész szerint Kallina Mór jó nevű építész tervei alapján valósult meg a kastély átalakítása 1900 körül.

A kastélyt a 20. század elején erős kőfal vette körül, a nyugati falakon kívül terültek el a régi vár romjai.

Az átalakított kastély

A kétszintes kastély szabálytalan tömegformálású és többrendbeli beavatkozások nyomait mutatja. Az épület magját egy nyújtott tengely alkotja, amely észak-dél irányban húzódik. Egy nagy méretű előadóterem, a déli oldalon pedig három kisebb méretű terem alkotja az épület földszinti magját.

Ezt a hosszabb egységet két oldalról egy-egy rövid helyiség övezi, amelyek összekötik az épület magját az épület két sarkán elhelyezett hatszögű tornyokkal. Az egykori épületmag szimmetriáját az 1980-as években megnagyobbított előadóterem bontja meg. A fő épületszárny

középső részén egy háromtengelyes rizalit kapott helyet, amelyhez az épületbe vezető lépcsős terasz kapcsolódik.

Bordás Beáta a szakvéleményezésében tudatja, hogy az épület emeletén a helyiségek elrendezése – néhány különbségtől eltekintve – megegyezik a földszinti termék kiosztásával.

Az egyik lényeges különbség az, hogy az északi, alacsonyabb torony csupán földszintes, míg a nagyobb alapterületű déli toronynak – amelynek belső terét három helyiségre tagolták – emeleti szintje is van.

Az északi bástyához hasonlóan, az épülettömb északi felén elhelyezkedő előadóteremnek szintén nincs külön emeleti szintje.

A nagy méretű Bethlen-címeres tábla volt az oromzat fő dísze

A kastély főhomlokzata a nyugati oldalon helyezkedik el. Egykori képeslapok alapján néhány jelentős átalakítás figyelhető meg.

A legkorábbi, általunk ismert állapotban a homlokzat kialakítása a következőképpen nézett ki: a háromtengelyes bejárati rizalit uralta a homlokzatot, a rizalit mögött húzódott az épület fő szárnya, amelyet kétoldalt hatszögű tornyok zártak le.

A rizalit előtt egy vaskorlátos terasz helyezkedett el, amelyre kölépcső vezetett. A homlokzatot közepen barokkos csigavonalas oromzat zárta le, amelynek fő dísze a gyámkősoros párkány felett elhelyezett nagy méretű Bethlen-címeres tábla volt.

Az oromzat két oldalán a párkány felett domborműves attika kapott helyet. A bejárat két oldalán egy-egy magas, háromkaréjos díszítésű iker-

ablak törte át a falat. A hatszögű tornyon, a tető alatt a rizaliton is megjelenő gyámkősoros motívum vonult végig.

A kis táblába foglalt címer

Szintén a fent említett szerző munkájából tudjuk meg, hogy az 1900 körül zajlott átépítés során megváltoztatták a főhomlokzatot. Megfigyelhető, hogy a korábbi földszintes épület egy részére emeletet húztak.

A nagyterem és az északi torony földszintes maradt, a bejárati rizalit és a tőle délre elhelyezkedő épület-szárny viszont egy szinttel magasabb lett, a déli torony is emeletes.

Források hiányában nem ismert, hogy a déli torony ekkor változott-e át kétszintes építménnyé, vagy már korábban is emeletes volt. A bejárati rizalit előtti teraszt meghagyták az eredeti állapotban, az ablakokat viszont megváltoztatták.

Az emeleten a középső egy háromas ablak, két oldalán egy-egy szemöldökkeretes ablak foglal helyet. A rizalitot lezáró oromzat formája is megváltozott, a német reneszánsz ihletésű csigavonalas építményt egy háromas ablak töri át, alatta egy kis táblába foglalt Bethlen-címer látható.

A homlokzat déli szárnyán, a földszinten két egyenes záródású ablak, felettük két pár kettős ablak

előadóterem, melynek külső homlokzatát csupán egy bejárat tagolja, előtte félköríves, lépcsőzetes terasz látható. Ezen a részen volt az egykori hátsó bejárat.

A Bethlen Pál-korabeli állapotokra utal a két saroktorony, valamint az emeleti zárt erkély. Az előadóterem kibővítése miatt azonban az erkély elvesztette funkcióját, beékelődött az előadóterem és a délkeleti szárny tömbje közé, és az erkély alatti falhoz tapasztották az illemhelyiséget rejtő építményt.

Nem ismert a kastély egykori berendezése

Bordás Beáta még arra is rávilágít, hogy az eredeti, 1900 körüli állapotokat szemlélteti a faburkolatos és esztergált korláttal ellátott fölépcsőház kialakítása. A fölépcsővel szemben, az emeleten egy nagy méretű, zöld mázas kandalló maradt fenn, amelyet gazdag késő reneszánsz jellegű motívumkinccsel díszítettek – fogazatos párkány, tojássoros fríz, gyümölcs- és virágfüzerek. A kastély hátsó homlokzata egykor egy igényesen kialakított parkra nézett, amelynek fáit az 1960-as években kivágták.

A kastély harmonikus külsejét tönkreteszik

A kastély és a körülötte lévő melléképületek az 1945-ös államosítás előtt gróf Bethlen László tulajdonában voltak, a melléképületekben lengyár működött.

Egy 1977-es összeírás alapján az egyemeletes kastélynak tizenhat helyisége volt és nyolc melléképülete. Jelenleg egy melléképülete áll, amelyet múzeummá alakítottak át.

Az 1990-es években művelődési ház és könyvtár működött a kastélyban.

Az egykori díszes előadótermet és a hátsó színpadot a nyolcvanas években szinte kétszeresére bővítették, és a berendezését a kornak megfelelően átalakították. Jelenleg Bethlen város polgármesteri hivatala működik benne.

A házat 1945-ben a román állam államosította.

A kommunizmus évtizedeit nagyon megsínylette az épület, melyet erősen át is alakítottak, harmonikus külső képét tönkretették, melléképületei jó részét elbontották.

Kálmán Attila tanár, történész annotációja:

Gr. Bethlen Pál 1851-ben született, mint gr. Bethlen Pál és gr. Bethlen Mária fia. Budapesten, majd Zürichben tanult. A katonai szolgálat után Bethlenben, birtokán kezdett gazdálkodni.

Politikai szerepet 1891-ben vállalt, amikor Beszterce-Naszód vármegye főispánja lett. 1906-ban rövid időre Szolnok-Doboka vármegye főispáni teendőit is ellátta, azonban ugyanabban az évben mindkét tisztségéről lemondott. Még 1906-ban szolgálataiért megkapta a Szent-István-rend kiskeresztjét.

Bethlen Pál 1879-ben nősült először. Első felesége gr. Rhédey Gabriella volt, aki 1883-ban elhunyt. 1885-ben vette feleségül Tisza Jolánt, Tisza László és Hollas Ottilia leányát.

Az esküvő a korabeli Kolozsvár fényes eseményének számított, ugyanis kettős esküvőre került sor. Tisza Jolán testvérét, Ilonát, Tisza István – a későbbi miniszterelnök – ugyanekkor vezette oltár elé. A kettős esküvőre a Farkas utcai református templomban került sor. Bethlen Pál második feleségétől született gyermekei: Etelka, Károly (aki 1916-ban halt hősi halált) és az 1900-ban született László. Gr. Bethlen László az 1940-es évek első felében az Erdélyi Gazdasági- és

Hitelszövetkezetek Szövetségének elnökeként, Erdély egyik országgyűlési képviselőjeként tevékenykedett. Gróf Teleki Margittal kötött házasságából származó legkisebb fia, István, 1990 után a magyarországi politikai élet egyik aktív szereplője, ugyanis 1990-1994 között országgyűlési képviselő volt, illetve 1994 és 2012 között a Magyar Páneurópai Unió elnökeként tevékenykedett.

Demján László műemlékvédő építész jegyzete:

Máig visszhangzik a történelem állandóan hullámzó valósághangja a földi-égi létünk valóságát leghitelesebben visszaadó Bethlen városában. Erdélyi fohászunkat pár éve is itt tolmácsolta legkorhűbben a református templom orgonaavatójái Kató Béla püspök: „...aki idegen földön is tudja Istent dicsérni, vallást tesz arról, hogy számára nincsen idegen föld...”.

Ezért is tekinthetünk még büszkébben múltunk minden kis emlékére. Erről a történelmi tájról kirajzott nemesi névadó családon kívül még büszkélkedhetünk Marosvásárhely felejthetetlenül leghíresebb polgármesterére is, hiszen az 1864. év Szent György havában Bernády György is ott született.

A Bethlen család talán legsikeresebb sarja, a kurucpárti Elek ükapa ágából eredeztethető kastélyépítő Pál. Dédnagyapja, aki a bonyhai és bethleni uradalmakat örökölte, egy időben a marosvásárhelyi kollégium főgondnoka is volt, nagyapja az erdélyi történelemről írt tanulmányai-val vált híressé.

A kamarás és az erdélyi királyi kormányosztanácsos fiaként vihette tovább az ősi birtok felvirágoztatását, és bővíthette erődített kastélyát a honi örökségünk ma is fennmaradt dicsőségét. Ugyan hajdani tulajdonosai megfontolt gazdasági feltételek között és békés családi harmóniában éltek, gondolatban az utódoknak előkészítve működtették a birtokot. Aztán az erőszakos államosítással és kilakoltatások nyomán teret nyert „örökösök” egészen más álmokkal láttak a birtok és épületállomány működtetéséhez.

Így vált kietlenné a valamikor csodálatos, mára fáitól vandálul megsabadított kastélypark, díszeitől-címereitől megfosztott kastély-homlokzat, észszerületlenül és egy átmeneti korszaknak hisztérikus elvárásaira átszabott kastélybelső. Az utolsó, otthon maradt özvegy örökös asszony sem sétálhatott többet az emeleti szalonban, szép emlékei pár-náján nyugszik Házsongárd oldalában.

A város fölé emelkedve még viszanéz a kopár bethleni Beke-hegy, amely végleg bezárta a családi sírkert kapuját, talán soha nem fog már visszhangzani egy történelmi család intelme, csak a siralma.

Befejezésül

Bethlen Pál kastélyának építéstörténete még sok kiegészítésre szorul, azonban az eddigi adatok alapján is elmondható, hogy a historizmus kori erdélyi kastélyok egyik érdekes képviselője, melynek jelentőségét növeli a Kallina Mór nevével fémjelzett átalakítás.

A kastély helyi szinten is jelentős, ugyanis a barokk Bethlen András-kastély mellett Bethlen település másik meghatározó világi műemléke, amely feltételezhetően 17. századi épületrészeket is tartalmaz.

** A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkért külön köszönet Keresztes Géza műépítész, műemlékvédő szakmérnöknek. A régi és a mai képeket Demján László műemlékvédő építész a saját gyűjteményéből küldte el a szerzőnek.*

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Vajda Gyöngyi 1144.

Egy közmondást idézünk a rejtvény főszoraiban.				HORGÁSZ-ZSINOR	RÓMAI 501 ENYÉM (FRANCIA)	MŰVÉSZI HÁRMAS	VÉGTELEN JEL!	INDIAI TORNAFELE
				1				K
				MOST KEZDŐDIK HÍM ÁLLAT		MONDA OLASZ SZERELEM		
FÉRFINÉV (JAN. 17.)	2	PEKING LAKÓJA ALAP SZÁMUNK					JUTTAT KÉTES!	
					VÍZZEL TISZÍT FELTÉVE			RÓMAI 5 NEGATÍV ION
EGY (NÉMET)				TÉLI CSAPADÉK PÁL TÁRSA		MARÓ ANYAG TEMES PÁRATLAN!		
LYUKAS MEZ AZONBAN			FOLYÓSZÉL ELEKI				TILTÓSZÓ ÁLLATI FEKHELY	
		KÉTES FOLYADÉK AZ ISZLÁM ISTENE			ZOMÁNC ODA-VISSZA FÉRFINÉV			
UGRÁS (OLASZ)					SZOKNYÁS NÉP NŐI NÉV (JÚL. 26.)			
OLASZ NÉVELŐ			NŐI NÉV (JAN. 29.) MŰ (LATIN, RÖV.)			EGY (ANGOL) SODRÁS		
HALOGÉN ELEM					A -NÉL PÁRJA BÁNAT		EGYESI VÁKUUM	
KÖZPONTI CSILLAG				EL TUD VINNI HALLÓ-SZERV			KERGET KOPASZ	
BOSSZÚS MONDÁS KÖLTŐI SÓHAJ			SZALAD TÚL MELEG VÍZ			HÁROM (OLASZ) PÁROLGÓ VÍZ		
		KIS NÖVÉNY BÁDOG RÉSZÉ!			AZ EGYIK SZÜLŐ SZINTÉN			RÓMAI 50 AMERIKAI ÁLLAM
OLASZ VÁROS						ELADANDÓ PORTÉKA FÉL TÍZ		IDŐS (RÖV.)
BECSUK				HABZÓ ITAL SPANYOL AUTÓJEL			IGEN (OLASZ) ÉP (DE ÉTLEN!)	
L. N. J.	E					MAJDNEM RAGAD		

A CERVANTES VÉLEMÉNYE

című pályázat nyertesei:

Sándor Rozália,
Marosvásárhely, Nárcisz u.
Vajda Csaba,
Marosvásárhely, Déva u.

A pályázati rejtvény megfejtése:
AMÍG ESZEL, ISZOL, NEM FOG RAJTAD
A SZOMORÚSÁG.

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek
a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések
a március 14-i
számból:

Minirejtvények:

1. Karlfeldt
2. Diktonius

Skandi:

Aki jól fizet, az mindenki
pénztárcáján uralkodik.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI
SZELVÉNY

MÁTÉ
EVANGÉLIUMA

	1	2	3	K	4	5	6		7	E
	8				9				10	
11	12	13	14	15		16	17		18	19
20					21			22		23
24				25	26		27		28	
29			30		31		32		33	
34			35	36				37		38
										39
T		40				41	42		43	44
45	46				47				48	49
50				51	52			53		
Z			Á				54			

VÍZSZINTES:

1. Az idézet első része. 8. Észak-európai pénz. 9. Metódus. 10. Érzet üres gyomorral. 11. Férfinév (febr. 20.). 16. Magnézium. 18. Német költő, író (Heinrich). 20. Vegyületféle (pH<7). 21. Főütőér. 23. Háromötöd liter. 24. Az egyik szülő. 25. Rossz tojás jelzője. 27. Igeképző. 28. Fundamentum. 29. Lassan ... (sétál). 31. Piszok. 33. ... Kok (úszónő). 34. Keresztül. 35. Szláv nép. 37. Lyukas húr! 38. Előtag: új. 40. Kétségbevonás. 41. Ott kint (nép.). 44. Hangtalan alfa! 45. Előbbre jut. 47. Számszerű értesülés, információ. 48. Jelfogó. 50. Végtelen alap! 51. Különböző anyagok folyékony elegye. 53. Felsőruha. 54. Középkori eretnek.

FÜGGŐLEGES:

1. Habzó ital. 2. Errefele! 3. J. Verne egyik kapitánya. 4. Lám. 5. Egyszer sem. 6. Férfinév (okt. 13.). 7. Vonalzó (latinosan). 11. Az idézet befejező része. 12. Földforgató eszköz. 13. Nép-vándorlás kori nép. 14. Szláv helyeslés. 15. Erősebb a királynál! 17. Búza-dara. 19. Gyorsan elpárolog. 21. Házassággal szerzett rokon. 22. Párt! 26. Férfinév (aug. 28.). 28. Jótékonykodik. 30. El, messze. 32. Nátrium-karbonát. 33. Angyalrang. 36. A tetejére hajít. 37. Fél tucat. 39. A szükségleteit biztosítja. 40. Étkezéshez használt növényi folyadék. 42. A dátum (román). 43. Futás gyorsasága. 46. Valaminél lentebbi helyre. 47. Páros pardon! 49. Ez a hal nem hal. 52. Szolmizációs hang. 53. Kicsinyítő képző.

L. N. J.

A pályázati rejtvényben szereplő helyes megfejtéseket 2025. február 20-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

Svéd szerzők

1	2		D	3	4	5	S
6				7			
8		9		9	10		
11				12			
13			14			15	
			16			17	
18						19	

VÍZSZINTES:

1. Svéd költő, író (Dan). 6. Alá. 7. Jugoszláv elnök volt. 8. Betegellátás. 10. Oda-vissza női név. 11. Időmérő. 12. Dublin lakója. 13. Állóvíz. 14. Juttat. 16. ... Svevo (olasz író). 18. A tejből maradhat vissza. 19. Maguk.

FÜGGŐLEGES:

1. Létrehozás. 2. Idegre vonatkozó. 3. Női név (jan. 29.). 4. Zokog. 5. Idegen sztár. 9. A rádium vegyjele. 12. Női név (ápr. 13.). 14. Végtelen atom! 15. Halfajta. 16. Papírlap. 17. Fegyvert elsüt.

1	2	3	L	4	5	R
6			7	7		
8			9		10	M
10		11			12	
		13		14		15
16	17			18		
19						

VÍZSZINTES:

1. Svéd író (Per). 6. Arab-török férfinév. 7. Gyilkoló. 8. Keservesen sír. 9. Dublin lakója. 10. Gyorslábú kutya. 13. Eszeveszetten szalad. 16. Arra a helyre. 18. Az egyik szülő. 19. Ruhát simít.

FÜGGŐLEGES:

1. Neheztelő. 2. Kis mértékben. 3. Római 51. 4. Habzó ital. 5. Talál! 9. Szellemi alkotó. 11. Mozgó elektromosság. 12. Jut neki. 14. Féltucat. 15. 24 óra. 17. Római 501.

L. N. J.

Mentorii – egy influencergeneráció görbe tükre

A mai világban, ahol a közösségi média véleményvezérei gyakran nagyobb hatást gyakorolnak a fiatalokra, mint a családjuk, nem meglepő, hogy a filmipar is egyre inkább reflektál erre a jelenségre. Adrian Tapciuc új filmje, a **Mentorii** pontosan ezt a világot helyezi górcső alá, miközben egyszerre próbál vicces és elgondolkodtató lenni. Bár a film nem minden elemében sikeres, fontos társadalmi tükröként funkcionál, amely rávilágít arra, milyen abszurdításokat eredményezhet a felelőtlen bálványimádás.

Tasnády Ádám

A film egy 2025-ben bemutatott román vígjáték, amely Johnny Baltă (Cătălin Bordea) történetét követi nyomon. Johnny egy éretlen fiatalember, aki apja, Dorin Baltă (Adrian Titieni) hatalmas pénzügyi birodalmának, rezidenciájának örököse. Egy autóbaleset után apja hat hónapot ad neki, hogy felelősségteljes felnőtté váljon, különben kitagadja. Johnny elindul egy önismereti úton, amelynek állomásai nem pszichológusok vagy valódi életvezetési szakemberek: a főhős nővére, Magda (Mira/ Maria Mirabela Cismaru) segítségével az ország három leghíresebb önfeljesztő influenceréhez/tartalomgyártójához fordul mentorálásért: Flex Barbarul (Dorian Popa), Sandra Senzorial (Loredana Groza) és Robby Anonimul (Radu Bucălae).

Ezek a karakterek a maguk módján a modern digitális kultúra archetípusai. Flex Barbarul a toxikus férfiasság és a testkultusz megtestesítője, Sandra Senzorial a spiritualitás kommersz változatát áruló önjelölt guruk paródiája, míg Robby Anonimul a titokzatosságot áruló, életmód-tanácsokkal manipuláló karakter. A film egyik erőssége, hogy ezek a figurák egyszerre ismerősek és abszurdak, ugyanis valóban találkozunk hozzájuk hasonló influencerekkel nap mint nap az interneten.

Társadalmi szatíra vagy könnyed vígjáték?

A Mentorii egyik legnagyobb dilemmája az, hogy milyen mélyre kíván ásni a témában. Egyrészt megvan benne a potenciál egy éles társadalomkritikára: bemutatja, hogyan válnak a követők az online véleményvezérek manipulációjának kiszolgáltatottjaivá, és hogyan használják ki ezek az egyének az emberek bi-

zonytalanságát a profit maximalizálása érdekében. Másrészt azonban a film gyakran beéri a rendkívül felszínes humorral, amely inkább a könnyű szórakoztatásra fókuszál, mintsem a valódi problémák mélyebb feltárására.

Ezt a kettősséget jól példázza Johnny karakterfejlődése. Bár a történet szerint változáson megy keresztül, a film végére mégsem kapunk egyértelmű választ arra, hogy valóban megtanulta-e, mit jelent a felelősségteljes felnőtté válás, vagy csupán új formában, de ugyanazt a felszínes életmódot folytatja.

Ki a mentor, avagy a 21. század mentorációs torzulása – mert minden második ember mentor-guru –

A film egyik központi kérdése, hogy mit is jelent valójában a „mentor” kifejezés a 21. században, és hogyan változott meg ennek a jelentése az elmúlt években. Hagyományosan a mentor egy olyan személy, aki tapasztalatával, bölcsességével segít az úton levő tanítványnak megtalálni a saját útját. Ezzel szemben a Mentorii világában az influencerek nem valódi mentorok, hanem önmagukat mentorként pozicionáló szórakoztatók, akik követőik bizonytalanságát kihasználva építenek karriert.

A pszichológiai jelenség megnevezése: pszeudoautoritás, azaz önjelölt szakértők jelensége. Magyarán: az alacsony kompetenciával rendelkező emberek túlbecsülik saját tudásukat, és gyakran szakértőként pozicionálják magukat, anélkül hogy valódi ismeretekkel rendelkeznének.

A családi minta: egy családfő nyomása az elsőszülött gyermekén, aki soha nem tud elég megfelelő és méltó lenni ahhoz, hogy apja emberszámba vegye.

A film egyik legérdekesebb pszi-

chológiai rétege az apa és fia közötti konfliktus. Dorin Baltă sikeres üzletember, aki mindig is kételkedett fia alkalmasságában, és ezt nyíltan ki is fejezi. Johnny egész életében azzal a tudattal nőtt fel, hogy soha nem lesz elég jó apja számára.

Sigmund Freud pszichiáter, a pszichoanalitikus iskola megalapítója szerint az apa-fiú kapcsolat alapvetően meghatározza egy férfi identitását és önbizalmát. Az Ödipusz-komplexus elmélete szerint a fiúk már kora gyermekkoruktól versengő érzéseket táplálnak apjukkal szemben, és ha az apa nem ismeri el őket, az komoly pszichológiai törést okozhat. Johnny esetében ez az elutasítás egyfajta örök gyermeki állapotban tartja őt: soha nem válik igazán felnőtté, és ezért is menekül az influencerek világába, akik látszólag könnyű megoldásokat kínálnak az élet problémáira.

Yuval Noah Harari izraeli történész, szociológus szerint a modern társadalom egyik alapvető problémája, hogy az emberek folyamatosan igazolni akarják saját létjogosultságukat, különösen a hatalmi pozícióban levőkkel szemben. Johnny példája ezt a tendenciát mutatja: nem saját maga miatt akar bizonyítani, hanem azért, hogy apja végre elismerje. Harari szerint a társadalom gyakran olyan elvárásokat

támaszt, amelyekhez az egyén soha nem tud teljesen felnőni – így állandóan önmaga értékét próbálja bizonyítani. Dorin Baltă karaktere pedig a hagyományos patriarchális értérendet képviseli: egy olyan világban hisz, ahol a siker kemény munkán és racionális döntéseken alapul. Johnny ezzel szemben egy posztmodern karakter, akinek az identitása gördülékeny, ingatag, és aki az elismerést nem a teljesítményben, hanem a látszatban keresi. A kettőjük közötti konfliktus tehát nem csupán egy családi dráma, hanem a régi és az új világfelfogás összeütöközése is.

Erősségek és gyengeségek

A film legnagyobb erőssége a karakterek és a világuk hiteles ábrázolása. A látványvilág és a „zene” jól illeszkedik az influencerek csillogó, de hamis világához, a színészek pedig remekül hozzák a figurákat – pontosabban karikatúrákat. Cătălin Bordea Johnny szerepében kellően szimpatikus és bumfordi ahhoz, hogy a néző vele tartson ezen a különös utazáson. Adrian Titieni ugyan keveset szerepel, de karizmája erőteljes jelenlétet biztosít.

Ugyanakkor a film ritmusa ingadozó, és sok poén kiszámítható vagy erőltetett. Az influencervilág kritikája gyakran csak felületes

szurkálódás marad, és hiányzik az igazán mély szatirikus él. Emellett a termékelhelyezések túlzottan szembetűnőek, ami néha kizökkenti a nézőt a történetből – ennyi reklámmot egy filmben rég nem láttam.

Bármilyen fájdalmas is, de az úgynevezett „maneile”-kultusz is nagy szerepet kap a filmben.

A „zene” – és reméltem, hogy soha nem kell illet írnom – egyfajta státuszszimbólumként funkcionál a film világában, meg a közéletben is (rendkívül sarkítva: hadd ne említsek például autómárkákat és -típusokat); az influencerek által képviselt hedonista, gyors sikerre és anyagi jólétre építő életmód gyakran társul ehhez a zenei műfajhoz.

Azért nézzék meg...

A Mentorii egy érdekes próbálkozás arra, hogy bemutassa, milyen hatással vannak az influencerek az emberek életére, különösen a fiatal generációkra. Bár a film nem használja ki teljes mértékben a témájában rejlő szatirikus lehetőségeket, mégis érdemes megnézni, mert gondolatébresztő képet fest a modern társadalom egyik legnagyobb paradoxonáról: azokról az emberekről, akik azt ígérik, hogy segítenek megtalálni önmagadat, miközben valójában ők maguk sem tudják, kik is valójában.

Árverésre bocsátják a Kifulladásig című film forgatókönyvét

Online árverésre bocsátja júniusban Jean-Luc Godard korszakalkotó első filmje, a **Kifulladásig** egyetlen ismert forgatókönyvének kéziratát a Sotheby's aukciósház – számolt be róla csütörtökön a The Guardian brit napilap.

Jean-Paul Belmondo és Jean Seberg

A francia újhullám egyik alapkövének tekintett filmklasszikus mintegy 70 oldalnyi forgatókönyve, Godard kézzel írt jegyzeteivel, több mint hatvan év után került elő Georges de Beauregard producer hagyatékából. Az amerikai

gengszterfilmek ihlette Kifulladásig (A Bout de Souffle), amely egy Párizsban élő amerikai diáklány (Jean Seberg) és egy rendőr lelövése miatt körözött barátja (Jean-Paul Belmondo) tragikusan végződő kapcsolatát mutatja be, a francia új-

hullám (nouvelle vague) korszakos alkotása, amely az egész filmvilágot, benne Hollywoodot is felrázta. Godard szakított a filmes hagyományokkal, elszakadt a hivatalos forgatókönyvtől, és szerette a párbeszédet a forgatás előtti este megírni, hogy a színészeket természetes viselkedésre ösztönözze. Jegyzeteit, írásait ráadásul gyakran megsemmisítette.

Anne Heilbronn, a párizsi Sotheby's könyv- és kéziratosztályának vezetője, az árverés szervezője elmondta, hogy „a francia történelem és a világ filmművészetének egy darabját a kezében tartva” maga is elérzékenyült. „A Kifulladásig az egész világ számára ikonikus film, és most a dialógusai, a jelenetek, a trailer egy részét láthatjuk 1960 óta először. Tudomásom szerint ez az egyetlen ilyen forgatókönyv” – hangsúlyozta.

Az 1952-ben a híradásokban szereplő, egész Franciaországot meg-

rázó események alapján a film eredeti szinopszisát François Truffaut, Godard barátja és újhullámos rendezőtársa írta, de átengedte Godard-nak a kidolgozást. De Beauregard, az újhullám egy másik kulcsfigurája, Truffaut révén ismerkedett meg Godard-ral, és megelőlegezte a bizalmat az akkor még ismeretlen rendező első egész estés filmjének – idézte fel a The Guardian.

Godard 1959 nyarán dokumentarista módszerrel, az utcán, kézikamerával és főként természetes fénnel forgatott. A kész forgatókönyvet hamar elvetette, és inkább mindig előző este írta a másnapi forgatás szkriptjét. Mivel a párbeszédet az utómunkában szinkronizálták, nem bánta, hogy a színészek, akik csak reggelente kapták meg a szövegüket, elfelejtették vagy mást mondtak. A Sotheby's azért minősítette részlegesnek a forgatókönyvet, mert mint írták, Godard nem nyújtotta be

a teljes könyvet a kulturális minisztérium Nemzeti Film- és Animációs Központjának, ahogy akkoriban kellett, és nagy részét forgatás közben találta ki. Munkamódszeréről a rendező 1968-ban azt nyilatkozta egy interjúban: „elgondolkodtam rajta, ahelyett, hogy valamit jóval korábban találnék ki, most fogom kitalálni. Ha tudod, hogy hova akarsz eljutni, akkor ez lehetséges. Ez nem improvizáció, ez az utolsó pillanatban történő finomhangolás”.

A kéziratot a Sotheby's előzetesen mintegy 350-500 ezer fontra (167-238 millió forint) értékelte. A június 14. és 18. közötti online aukción a győztes licitáló a forgatókönyv mellett Godard és Seberg négy eredeti fotóját, valamint Godard és a filmben szereplő Roger Hanin leveleit is megkapja, amelyek mind De Beauregard hagyatékából származnak. Jean-Luc Godard 91 évesen, 2022-ben hunyt el. (MTI)

Erdélyi magyar diákok a CanSat versenyen

Az EcoMaros csapat, a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum három elhivatott diákjából álló formáció, hatalmas munkával és kitartással kvalifikálta magát a CanSat verseny döntőjébe. A megmérettetés során egy műhold kis méretű modelljét (0,33 literes üdítősdoboz-méret) kellett megépítenünk és működésre bírunk, hogy az sikeresen teljesítse a kijelölt mérési és kommunikációs feladatokat. Többfordulós szigorú válogatás után a legjobb 10 csapat közé kerültünk, amelyek április 4-én Budapest mellett fellőhetik saját fejlesztésű műholdjukat.

Csapatunk elsődleges küldetése a légköri nyomás és a hőmérséklet mérése, amely a CanSat egyik alapvető követelménye. Emellett nagy hangsúlyt fektettünk a környezeti monitorozásra, így a másodlagos küldetésünk során az MQ135 szenzor segítségével a levegő minőségét is mérjük, különösen a légszennyező anyagok – például ammónia, nitrogén-oxidok és benzol – koncentrációját figyelve. Egy fedélzeti kamera pedig rögzíti a műhold ereszkedését és a leszállási környezetet, így vizuálisan is elemezhetjük az adatokat.

A telemetria adatok rádióhullámok segítségével valós időben érkeznek a földi állomásra, miközben SD-kártyán is rögzítjük azokat a későbbi elemzéshez. Hónapokon át keményen dolgoztunk, hogy a projekt minden technikai és tudományos kihívásnak megfeleljen. A csapatunk tagjai között az EMCSE aktív tagjai is megtalálhatók, akik csillagászati és műszaki tapasztalataikkal segítették a projekt fejlesztését. Az EcoMaros nemcsak egy verseny, hanem egy valós környezeti kutatás is, amely hozzájárulhat a helyi légszennyezés jobb megértéséhez.

Projektünk és eredményeink az EcoMaros weboldalon (ecomaros.space) és közösségi médiafelületeken (Instagram: @ecomaros.cansat) követhetők. Büszkék vagyunk rá, hogy az egyik legjobb csapatként képviselhetjük iskolánkat és Erdélyt ezen a rangos nemzetközi versenyen.

Csapatunk tagjai: Veres Ákos, Koszta Gianluca-Krisztián, Bedő-Tar Zerind, Veres Péter (mentor).

Veres Péter

A MOL Románia csökkenti az elektromos járművek töltési árait

A MOL Románia a helyi piaci jelenlétének 30. évfordulója alkalmából az 5 bani/perc díj eltörlése mellett 30 bani/kWh árcsökkentést kínál az összes MOL Plugree töltőállomáson. Az új árazás összhangban van a MOL-nak a fenntartható mobilitás iránti elkötelezettségével.

A MOL-csoport a közép- és kelet-európai elektromobilitási infrastruktúra fejlesztésére irányuló stratégiájának részeként a Plugree új, kedvezményes árakat kínál az ügyfeleknek a 30 bani/kWh árcsökkentéssel, valamint a töltés első 30 perce utáni percdíj eltörlésével.

„A MOL számára kiemelten fontos, hogy meghatározó szereplőként járuljon hozzá a kelet-közép-európai régió fenntartható mobilitásának fejlődéséhez, ezért új díjszabásainkkal és innovatív megoldásainkkal ügyfeleink számára szélesebb hozzáférést, rugalmasabb használatot és költséghatékonyabb lehetőségeket kívánunk biztosítani. Az árcsökkentés célja nem csupán a versenyképesség erősítése, hanem annak az elköteleződésünknek is a megnyilvánulása, hogy az elektromos autózás elérhető és vonzó alternatívát jelentsen a hétköznapokban. Az elmúlt években jelentős változások zajlottak a villamosenergia-piac és az e-mobilitás területén, ami minket is nagy kihívás elé állított, hogy a jelentős beruházással és üzemeltetési költséggel járó közterületi töltőpontokat versenyképesen üzemeltessük az otthoni töltéssel szemben, de továbbra is elköteleztettek vagyunk az e-mobilitás fejlődésének támogatása mellett” – mondta Czikora Tamás, a MOL-csoport mobilítási vezetője.

Új MOL Plugree árak regisztrált ügyfeleknek: UDC-töltés (egyenáram, 100 kW vagy annál nagyobb névleges töltési teljesítménytől): az új ár 2,85 lej/kWh, 3,20 lej/kWh-ról csökkentve, DC-töltés (egyenáram, 99 kW névleges töltési teljesítményig). Az új ár 2,30 lej/kWh, 2,60 lej/kWh-ról csökkentve. AC-töltés (váltóáram, 25 KW névleges töltési teljesítményig): az új ár 1,70 lej/kWh, 2,00 lej/kWh-ról csökkentve.

Nem regisztrált ügyfeleknek UDC-töltés (egyenáram, 100 kW vagy annál nagyobb névleges töltési teljesítménytől): az új ár 2,95 lej/kWh, 3,30 lej/kWh-ról csökkentve. DC-töltés (egyenáram, 99 kW névleges töltési teljesítményig): az új ár 2,40 lej/kWh, 2,70 lej/kWh-ról csökkentve. AC-töltés (váltóáram, 25 KW névleges töltési teljesítményig): az új ár 2,00 lej/kWh, a korábbi 2,30 lej/kWh-ról csökkentve.

E kedvezmények mellett a MOL Plugree eltörli az 5 bani/perc díjat, amelyet korábban a töltés első 30 perce után kellett fizetni. Ez a változás nagyobb rugalmasságot és költséghatékonyabb töltést biztosít a felhasználók számára. (közlemény)

Munkácsy: egy világsiker története

Munkácsy Mihály (Munkács, 1844. február 20. – Eendenich, 1900. május 1.) születésének 180. és halálának idei 125. évfordulója alkalmából tavaly a budapesti Szépművészeti Múzeum által rendezett nagyszabású kiállításon több mint száz műalkotás, archív fotók, dokumentumok és kultusz tárgyak segítenek még jobban megismerni az egyik leghíresebb magyar festő életét, sikereit és páratlanul gazdag életművét.

Dr. Bencze Mihály

Március 14-én én is megtekinthettem ez a rendkívüli kiállítást. Krasznai Réka, a kiállítás kurátora szerint e jubileumi kiállítás fő célkitűzése Munkácsy művészi sikertörténetének feltérképezése, melynek során a jól ismert alkotásokat is új szempontok mentén, a fordultatos pályakép lencséjén keresztül mutatják be. A tárlat Munkácsy fő művei mellett kevésbé ismert, ritkán vagy még sosem látott festményeit is bemutatja: magángyűjteményekből és külföldről kölcsönzött rejtőzködő remekműveken keresztül világítja meg azokat a társadalom- és kultúrtörténeti tényezőket, illetve hatásokat, amelyek a művész 1870–1880-as években kibontakozó karrierjét befolyásolták, hozzájárultak hírnevéhez és a máig töretlen Munkácsy-kultusz kialakulásához.

Munkácsy hazai kultusza minden más magyar képzőművészt felülmúlja; az irodalomban Petőfi, a zenében Liszt állítható párhuzamba vele. A festő még csak a harmincas évei közepén járt, amikor már termet neveztek el róla a Magyar Nemzeti Múzeumban, később a Budavári Palotában is volt Munkácsy-terem. 1882-ben mutatta be a fővárosban a *Krisztus Pilátus előtt* festményét, ekkor uralkodói fogadtatásban részesült, a Képzőművészeti Társulat ezüst babérkoszorúval tüntette ki, ami a kiállításon is megtekinthető. Mun-

kácsy az emberi arcokba annyira belefestette a lelket, hogy szinte beszélgetnek a festményein. Tájképei, szalonképei lenyűgözőek, a színkombinációk szimfóniaként hatnak. Egy hatalmas teremben két egymással társalgó óriási kép a *Honfoglalás* és a *Golgota*. Árpád apánk és Jézus Krisztus néznek le ránk isteni szeretettel, és a látogató előtt leperreg a magyarság történetének ezer éve.

Munkácsyék párizsi palotája a nemzetközi előkelő társaságok, a francia arisztokrácia, a kozmopolita művész társadalom találkozóhelye volt. Liszt Ferenc egyik utolsó fellépése Munkácsyék szalonjában volt 1886. március 22-én, a tiszteletére rendezett ünnepélyen. Az egész terem felállt, a lelkesedés

Fotó: Vajda Gyöngyi

Árverés

Szászrégenben, az Adó- és Pénzügyi Osztály Mihai Viteazu u. 2. szám alatti székhelyén 2025. április 10-én 11 órakor nyilvános árverésen értékesítik az alábbi javakat:

- 2005-ös Opel Astra személygépkocsi, alvázszáma W0LOAHL3555222874, rendszáma MS-15-TBJ, kikiáltási ár: 5.474 lej, az adós STOICA VIRGINIA tulajdona. A kikiáltási ár a becsérték, első árverés.
- 38.800 m² erdő Ratosnyán, telekkönyvszám 50093/Ratosnya, az adós ISAILA RADU tulajdona, kikiáltási ár: 77.074 lej. A kikiáltási ár a becsérték, első árverés.
- 81 m²-es ház Szászrégenben, Fecske u. 13 szám, 5-ös ajtó, telekkönyvszám: 62704-C1-U2, az adós NICA RAMONA MARIA tulajdona, kikiáltási ár: 149.811 lej. A kikiáltási ár a becsérték, első árverés.
- 2003-as Audi 4 személygépkocsi, alvázszáma WAUZZZ8E13A379538, rendszáma MS-31-UNA, kikiáltási ár: 7.459 lej, az adós SECELEAN IONELA MIRELA tulajdona. A kikiáltási ár a becsérték, első árverés.
- 1999-es Volkswagen Caravelle dízel személygépkocsi, 2.461 köbcentis, 610.085 km-ben, működőképes állapotban, kikiáltási ár: 9.248 lej, az adós BOCSÁS TIBOR tulajdona. A kikiáltási ár a becsérték 75%-a, második árverés.

A 2015. évi 207-es, a pénzügyi eljárásra vonatkozó törvény 250. cikkelye 4. bekezdésének i pontja előírásai alapján felkérjük mindazokat, akik valamilyen címen jogot formálnak a fenti javakra, hogy értesítsék erről a végrehajtót az árverés időpontjáig.

Akik érdekeltek a vásárlásban, jelenjenek meg az árverésen a megszabott helyen és időben, és legkésőbb egy nappal az árverést megelőzően nyújtsák be a következő iratokat: vásárlási ajánlat, a kikiáltási ár 10%-át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló irat – a pénzt a Szászrégeni Kincstárba az IBAN RO64TREZ477506701XXXXXX számlára kell átutalni, adószám 4322653, címzett a Szászrégeni Adó- és Pénzügyi Osztály –, kifizetési nyilvántartási szám: 82630032500000000000255 (Stoica Virginia), 826300325000000000000256 (Isaila Radu), 82630032500000000000257 (Nica Ramona), 82630032500000000000258 (Secelean Ionela Mirela), 82630032500000000000259 (Bocsas Tibor), vagy mutassanak be banki garancialevelet a kikiáltási ár 10%-áról; az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazása, romániai jogi személyek esetén a Cégbíróság által kibocsátott bejegyzési okirat másolata, külföldi jogi személyek esetén a bejegyzési okirat román nyelvű fordítása, romániai magánszemélyeknek a személyazonossági igazolvány másolata, ahhoz, hogy a megszabott helyen és időben részt vehessenek az árverésen.

Jelen hirdetés kifüggesztésének időpontja: 2025. március 21.

A hirdetést kifüggesztik a Szászrégeni Adó- és Pénzügyi Osztály székhelyén, Szászrégenben, Görgényhodák és Marosszntgyörgy polgármesteri hivatalában, az adósok székhelyén/lakhelyén, valamint megjelenik a Pénzügyminisztérium honlapján.

Bővebb felvilágosítás a 0265/512-591-es telefonszámon (adóbegyűjtő és végrehajtó iroda).

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (68389-I)

A THEREZIA KFT. PÉNZÜGYI, BANKI ÉS JOGI FELADATOK ELVÉGZÉSÉRE MUNKATÁRSAT keres. Kérjük, önéletrajzát juttassa el a therezia@therezia.ro e-mail-címre. Érdeklődni a 0749-228-435-ös telefonszámon lehet. (68436-I)

Teljes körű FOGÁSZATI ellátást biztosítunk
a Smile Klinik fogászati rendelőben,
JUTÁNYOS ÁRON.
Hétfégi sürgősségi ellátást is biztosítunk.
Tel. 0751-877-832. (25350-I)

Árverés

Szászrégenben, az Adó- és Pénzügyi Osztály Mihai Viteazu u. 2. szám alatti székhelyén 2025. április 8-án 11 órakor nyilvános árverésen értékesítik az alábbi javakat:

- két rövid nercbunda, kikiáltási ár: 436 lej, 16 db rövid bunda, kikiáltási ár: 6.001 lej, 12 db rövid bunda, kikiáltási ár: 3.388 lej, 6 db ¾-es bunda, kikiáltási ár: 3.306 lej, 9 db ¾-es bunda, kikiáltási ár: 5.344 lej, 5 db rövid bunda, kikiáltási ár: 3.500 lej, 3 db hosszú bunda, kikiáltási ár: 282 lej, 3 db hosszú bunda, kikiáltási ár: 2.421 lej, 2 db hosszú bunda, kikiáltási ár: 1.073 lej, 4 db bőrdzseki, kikiáltási ár: 362 lej, 5 db bőrzakó, kikiáltási ár: 468 lej, 3 db bőrdzseki, kikiáltási ár: 302 lej, 4 db rövid dzseki, kikiáltási ár: 24 lej, 2 db hosszú zakó, kikiáltási ár: 197 lej, 3 db pilótadzseki, kikiáltási ár 351 lej, 2 db motoros bőrdzseki, kikiáltási ár 340 lej, 2 db bundás rövidkabát, kikiáltási ár: 374 lej, 3 db hosszú bundás kabát, kikiáltási ár: 525 lej, 3 db bundás kabát, kikiáltási ár: 534 lej, 4 db bundás mellény, kikiáltási ár: 25 lej, 4 db bunda, kikiáltási ár: 381 lej. A felsorolt javak az adós AUTENTIC BLAN KFT. tulajdona. A kikiáltási ár a becsérték 50%-a, negyedik árverés.
- Toshiba laptop 3200 Satellite L50, kikiáltási ár: 249 lej; HP Officejet J4580 nyomtató, kikiáltási ár: 125 lej; Gorenje kávégép, kikiáltási ár: 100 lej; bútorzat melaminált préselt lemezből, kikiáltási ár: 75 lej; 4 db fém kisszekér, kikiáltási ár: 298 lej, hűtőszoba termopánból, kikiáltási ár: 1.070 lej; York, hűtőrendszer, HEKB24FS-AAR típus, kikiáltási ár: 721 lej. A felsorolt javak az adós GLAMOUR CENTER GARDEN BLAN KFT. tulajdona. A kikiáltási ár a becsérték 50%-a, negyedik árverés.
- 2008-as Iveco Daily azonosítószáma ZCFC35A8005771756, kikiáltási ár: 12.449 lej, az adós MOLDOVAN MARIANA tulajdona. A kikiáltási ár a becsérték 75%-a, második árverés.
- 2003-as Mercedes Sprinter haszonjármű, azonosítószáma WDB9046122R551788, kikiáltási ár: 19.499 lej, az adós DUMITRASCU ION tulajdona. A kikiáltási ár a becsérték 75%-a, második árverés.
- 2011-es Dacia Logan személygépkocsi, azonosítószáma UU1LSDJ4P46416804, kikiáltási ár: 5.223 lej; 2017-es Ford Ranger 2AB személygépkocsi, alvázszáma 6FPPXXMJ2PHR82921, kikiáltási ár: 48.129 lej, az adós BYF TRANSFOREST KFT. tulajdona. A kikiáltási ár a becsérték 75%-a, második árverés.
- inox dupla kisszekér, kikiáltási ár: 1.200 lej, kelesztőgép, kikiáltási ár: 4.750 lej; kétcésészés spirálkeverő, kikiáltási ár: 10750 lej; csomagológép, kikiáltási ár: 1.200 lej; szeletelőgép, kikiáltási ár: 2.850 lej; Rondo típusú modellezőgép, kikiáltási ár: 3.750 lej; nyújtógép, kikiáltási ár: 3.400 lej; a felsorolt javak a DAMERA DISTRIBUTION Kft. tulajdonát képezik. A kikiáltási ár a becsérték 50 %-a, harmadik árverés. A 2015. évi 207-es, a pénzügyi eljárásra vonatkozó törvény 250. cikkelye 4. bekezdésének i pontja előírásai alapján felkérjük mindazokat, akik valamilyen címen jogot formálnak a fenti javakra, hogy értesítsék erről a végrehajtót legkésőbb egy nappal az árverés időpontja előtt.

Akik érdekeltek a vásárlásban, jelenjenek meg az árverésen a megszabott helyen és időben, és legkésőbb egy nappal az árverést megelőzően nyújtsák be a következő iratokat: vásárlási ajánlat, a kikiáltási ár 10%-át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló irat – a pénzt a Szászrégeni Kincstárba az IBAN RO64TREZ477506701XXXXXXX számlára kell átutalni, adószám 4322653, címzett a Szászrégeni Adó- és Pénzügyi Osztály –, kifizetési nyilvántartási szám: 2630032400000000000248 (Autentic Blan Kft), 26300325000000000000249 (Glamour Center Garden Kft.), 26300325000000000000254 (Dumitrascu Ion), 26300325000000000000251 (Moldovan Mariana), 82630032500000000000252 (BYF Transforest Kft.), 26300325000000000000253 (Damera Distribution Kft.), vagy mutassanak be banki garancialevelet a kikiáltási ár 10%-áról; az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazása, romániai jogi személyek esetén a Cégbíróság által kibocsátott bejegyzési okirat másolata, külföldi jogi személyek esetén a bejegyzési okirat román nyelvű fordítása, romániai magánszemélyeknek a személyazonosságát igazoló másolata, ahhoz, hogy a megszabott helyen és időben részt vehessenek az árverésen.

Jelen hirdetés kifüggesztésének időpontja: 2025. március 21.

A hirdetést kifüggesztik a Szászrégeni Adó- és Pénzügyi Osztály székhelyén, Szászrégenben, Beresztelkén, a polgármesteri hivatalban, az adósok székhelyén, valamint megjelenik a Pénzügyminisztérium honlapján.

Bővebb felvilágosítás a 0265/512-591-es telefonszámon (adóbegyűjtő és végrehajtó iroda).

A NORALEX
MONUMENTE
FUNERARE

sírkeretet készí gránitból és mozaikból kedvezményes áron: gránitból 8.500 lejtől, mozaikból 6.800 lejtől, ajándék: mozaikos járda. Tel. 0752-643-455. (25272)

A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok
tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ sírhely a Verii utcai temetőben. Tel. 0741-207-804. (25339-I)

LAKÁS

ELADÓ az 1848. úton, első emeleten 2 szobás, nagy előszobás tömbházlakás bútorostul. Tel. 0365/446-207. (25370-I)

ELADÓ kétszobás tömbházlakás az Állomás téren. Tel. 0721-535-433. (25218)

KÜLÖNFÉLÉK

RENDELÉSRE BÚTORT készítek. Tel. 0748-691-858. (68310-I)

SAKEMBER vállal építkezési munkákat, tetőfedést, -javítást, cserépforgatást, meszelést, vakolást, szigetelést, akár saját anyagból, vaskapu-hegesztést, kerítést, bármilyen bádogosmunkát, kerttakarítást, a hordalékot elszállítjuk. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. László. Tel. 0730-764-518. (25336)

FAMETSZÉST, permetezést, faültetést, fakivágást, faelhordást vállalunk. Tel. 0774-574-527. (24904-I)

VÁLLALUNK udvartakarítást, csatornatisztítást, cserépforgatást. Tel. 0749-909-182. (25337)

IDŐSGONDOZÁST vállalok. Tel. 0751-504-271. (25360-I)

IDŐSGONDOZÁST vállalok. Tel. 0751-575-098. (25361-I)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalok. Tel. 0741-699-761. (24243-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, szerezünk fémcserepet. Megbízható, minőségi munkát nyújtunk. Tel. 0740-967-747. (25385)

IDŐS, beteg hölgy ápolását vállalom minden hétköznap délelőtt 3-4 órára, szombat, vasárnap kivételével. Érdeklődni a 0365/448-995-ös telefonszámon lehet a délutáni órákban, 14–16 óra között. (25383)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk
BALA KÁLMÁNRA,
szeretett elhunyt édesapánkra, férjre, nagytárára, aki immár három éve, március 21-én távozott közülünk. Emléked továbbra is szívünkbe zárjuk. Nyugalmad legyen csendes!
A gyászoló család. (25359-I)

Életed úgy múlt el, mint egy pillanat, emléked szívünkben örökre megmarad. Szerető szíved pihen a föld alatt, minden érted hulló könnycsepp nyugtassa álmodat. Szomorúan emlékezünk
id. JAGELKA GYÖRGYRE
halálának 3. évfordulóján.
Özvegye, két fia, menyé és unokája. (25375-I)

Emlékezzünk kegyelettel
BÁLINTH SÁNDORRA
(Öcsi)
1947–2015
elmúlásának 10. évfordulóján.
„Remegő kezét kezembe fogtam, szeme szinte beszélt, de én szavak nélkül is tudtam...
Nem fájt még annyira soha semmi, mint akkor és ott csendben elengedni.”
Feleséged, Erzsike.

„Apám!
Hogyha hallasz, látod könnyes szemem, gyere vissza, kérlek, fogd meg mindkét kezem. Nem hallom a hangod, nem vársz, hogyha megyek, s előttem csak akadályok, dönthetetlen hegyek. Kellene, hogy megmondanád, hol találok helyem, hogy gondoktól már többé ne fájjon a fejem. Fáj nagyon, hogy nem vagy...
A csend is más volt Veled...
Hidd el, hogyha látsz most, szívem sose feled!”
Nyugodj békében!
Fiad, Csaba, unokád, Erik. (25388-I)

Elvesztettem azt, akit annyira szerettem, jókedvem, nyugalmam vele elvesztettem. Üres már a lakás, nincs kit hazavárjak, ezért nem jön éjjel szememre álom. Majd, ha elindulok, napjaim betelvén, karjaid kitárva várj az út végén.
„Tudom, hogy búcsú nélkül oly messzire mentem, tudom, hogy megsirattok nagyon gyakran engem. Nyugodjatok bele, most már nincs mit tenni, ahol én vagyok, onnan nem lehet hazajönni. Szerettem volna még köztetek lenni, de a halál legyőzött, el kellett menni.”
Könnyes az út, amely síroddhoz vezet, a Jóisten öröködjön pihenésed felett. Két kezéd munkáját mindenhol látjuk, szép emléked, míg élünk, szívünkbe zárjuk. A fájdalmat leírni nem lehet, csak letörölni az érted hulló könnyeket. Könnyes szemmel tekintünk az égre, kérjük a Jóistent, hogy nyugtasson békében.
Fájó szívvel emlékezünk március 24-én
CSATLÓS IRÉNKÉRE
szül. Dósa
halálának 8. évfordulóján. Pihenj békében!
Szeretett férjed, három fiad, két menyed. (25379)

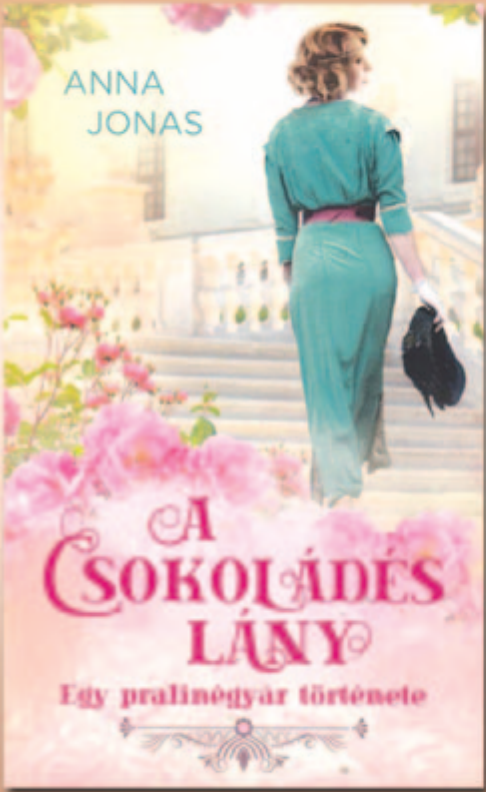
A múltba visszanezve valami fáj, valakit keresünk, aki nincs már. Csak az idő múlik, feledni nem lehet, szívünkben örök a fájdalom és a szeretet. De ő nekünk sohasem lesz halott, mert a jók örökké élnek, mint a csillagok.
Fájó szívvel emlékezünk
LÖRINCZI LÁSZLÓRA
halálának 10. évfordulóján. Nyugalma legyen csendes!
Áldott emléket szívünkben őrzik mindazok, akik őt végtelesen szerették. (25381)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagytata, testvér, apatárs, rokon, ismerős, jó barát és szomszéd,
KANYARÓ GYÖRGY
életének 83. évében, hosszas betegség után, 2025. március 20-án csendesen megpihent. Virrasztása a Vili temetkezési központban lesz 2025. március 21-én 18 órától, majd utolsó útjára 2025. március 22-én, szombaton 14 órakor kísérik a marosvásárhelyi református temetőbe, unitárius szertartás szerint. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (sz.-I)

Fájdalomtól megtört szívvel búcsúzunk a szeretett Édesapától, apóstól és nagytatától,
KANYARÓ GYÖRGYTŐL.
Nyugodj csendesen, Édesapám!
Fia, Zsolt, menyé, Krisztina és unokái: Norbert és Beáta. (sz.-I)

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Anna Jonas
A csokoládés
lány

Han Kang
Görög leckék

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

A NÉPÚJSÁG ALAPÍTVÁNY
SZÁMÍT ÖNRE

Akárcsak az előző években, alapítványunk továbbra is hathatósan szeretné támogatni Maros megye magyarságának szellemi, kulturális gyarapodását, ösztönözni az ifjú tehetségek kibontakozását, érvényesülését, elősegíteni az olvasói igények kielégítését. Ebben kéri barátai, a Népújság híveinek támogatását.

KÉRJÜK, AJÁNLJA FEL
JÖVEDELEMADÓJA 3,5 %-ÁT ERRE A CÉLRA!

Adataink:

Név: Fundația Népújság Alapítvány
Cím: 540015 Tg. Mureș, str. Gheorghe Doja nr. 9. et. II.
Adószám: 5093655
Bankszámlaszám: RO96 RNCB 0188 0349 7752 0001

**RADIO
KOKO**

ONLINE STREAMING

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

NŐSZEMKÖZT
néha férfi szemmel is
péntek 21 óra

ETV
ERDÉLY TV

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-500-929
- információ	- vidék	- 0265/929
- általános	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
• Központosított ügyelet		- 0800/800 928
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,	• Aquaserv:	
Csendőrség, Mentőállomás):	- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
• Rendőrség	- közönségsszolgálat	- 0265/208-888
• SMURD (betegekkel	- központ	- 0265/208-800
kapcsolatos információk)		- 08008 208-888
• Sürgősségi szolgálat:		
- gyermekeknek	• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 021-9551
Marosvásárhelyi	• Vasútállomás	- 0265/236-284
Polgármesteri Hivatal	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,	(0-24 óra), professzionális balzsamozás	
otthongondozó szolgálat,	Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
8-16 óra között:		- 0744-282-710
• Optika-Optofarm	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
	koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
	koszorúk	- 0745-606-269
	és halottszállítás	- 0758-047-604
	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
		- 0265/262-907
• Optolens szemsebészet		
• Dora Optics		
• Dora Medicals		
• Radiológia, echográfia		
Dr. Jeremiás István		
• Prefektúra		
• DIGI		

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.